1-„ДАЛВАРЗИН“ СОВХОЗИНИНГ ҲАММА ЗВЕНОСИ НАРЯДСИЗ ИШЛАШГА ЎТДИ

Деҳқонларимиз янгилик излашяпти, уни рўёбга чиқаришяпти. Бундан етти-саккиз йил илгари Тюпко деҳқонларга мурожаат қилиб, комплекс механизациялашган звенолар ташкил қилишни маслаҳат солди. У бу усулнинг афзал эканлигини ўзи амалда кўрсатди, бошқаларни шунга даъват этди. Бу усулнинг аҳамиятига тушунган, деҳқончиликнинг бугунги ўсиб бораётган талабига тўғри баҳо бераолган пахтакорлар, механизаторлар Тюпконинг ўртага ташлаган фикрини чин кўнгилдан маъқуллашди ва уни ўз хўжаликларида амалга оширишди. Лекин Тюпконинг илғор, келажакни мўлжаллаб амалга оширмоқчи бўлган усули баъзи бировларга унча маъқул келмади. Мана, бугун ўшанақа одамлар «хом ўйлаган эканмиз» демоқдалар.

Қуйида ҳикоя қилинаётган иккинчи, бошқа ва бутунлай янги метод — нарядсиз ишлайдиган звеноларнинг ташкил қилинаётгани ҳақида бўлиб, бу усул деҳқончилик ишларини янгичасига олиб боришга ҳаракат қилаётган илғор фикрли одамлар ўртага ташлаган ажойиб ташаббусдир. Бундай кишилар ҳақида гап кетганда уларни янгилик жарчилари деб аташади. Гап ана шу янгилик жарчилари ҳақида боради.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 101 (3073).

26 май

ЧОРШАНБА

1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

МЕҲНАТИ ОЗ, ҲОСИЛИ СОЗ

ЯНГИ УСУЛ ҚАНОТ ҚОҚМОҚДА

Совхоз қишлоғи гавжум. Бу ерга райондаги колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, шу хўжаликларнинг янги усулни ўрганишга муштоқ бўлган звено бошлиқлари, сувчилари келишган. Улар билан суҳбатлашсангиз бизни бу ерга пахта ишқи етаклаб келди, дейишади.

Дарҳақиқат шундай. Ҳозирги деҳқон ижодкор кишилар билан суҳбатлашишни, уларнинг ишларини кўриб яхши томонларини ўрганишни, тажрибаларини ўртоқлашишни, ҳамкорликда янгиликларни қидириб топишни ўйлайди. Бирор хўжаликда мана бундай янгилик қилишибди, деган сўз эшитилса қўни-қўшнилар дарров ўша ерга ошиқадилар, ҳамкасбларн билан гаплашадилар, ўз хўжаликларида ҳам шу янги усулни амалга ошириш учун ҳаракат қиладилар. Колхозчи ва совхоз ишчиларининг мақсади мўл ва арзон ҳосил етиштириш. Албатта бу йўлда ечилмаган жумбоқлар, очилмаган сўқмоқлар бўлиши мумкин. Ўзаро маслаҳатлар, дадил фикрлар ана шу жумбоқ ва сўқмоқларни ойдинлаштиради.

Совхозга йиғилганлар бу ерда чақирилган семинарга келишган эди. Семинар даланинг ўзида, иш бошида ўтаётган эди. Келганларга қоғозга ёзилган рақамлар, деворга осилган диаграммалар эмас, далада ўсаётган ғўза кўрсатилиб, шу ғўзани ҳозирги даражага келтириш учун нималар қилинганлиги ҳақидаги сўзлар айтиб берилмоқда. Семинар докладчилари район ёки областдан чиқарилган кишилар эмас, шу далада культивациялаётган, эгатларга сув тараётган, ғўзани бегона ўтдан холи қилаётган деҳқонлар.

Семинар докладчиларидан бири, нарядсиз ишлайдиган звено бошлиғи Рафиқ Алиев трактори ёнида туриб семинар қатнашчиларига деҳқончасига қилиб тушунтириб берди.

— Хабарларингиз бор, бултур совхозимизда нарядсиз ишлайдиган звено 27 та эди. Уларнинг ҳаммаси 1129 гектар ерда пахта етиштирдилар, гектаридан салкам 29 центнердан ҳосил етиштирилди. Ўтган йили совхозимиз бўйича 328 минг сўм фойда келтирилган бўлса, шундан 286 минг сўмини мен айтиб ўтган нарядсиз ишловчи 27 та звено томонидан келтирилди. Бу бизга жуда ёқиб қолди. Ўтган йили наряд билан ишлаган звенолар ҳам ёнимизга келиб биз ҳам шу усулда ишлаймиз, дейишди. Уларнинг бу фикрини совхоз раҳбарлари маъқуллашди. Бугунги кунда совхозимиздаги 85 та звенонинг ҳаммаси нарядсиз ишламоқда.

Янги усул қанот қоқмоқда, деб айтганимизнинг боиси шунда.

БУГУНГИ КУН ТАЛАБИ

Ҳисоб-китобинг қалай. Ерга ташлаган уруғингдан қанча ҳосил келишини биласанми. Бир туп ғўзани ўстириш учун неча сўм сарфлаяпсан, ундан қанча сўм даромад олмоқчисан. Ариқдаги сув бекорга оқиб кетмаяптими. Трактор ўринсиз ғилдирамаслиги учун нималар қиляпсан. Бир туп ўтни йўқотиш учун 3—4 марта эмас, бир-икки марта меҳнат сарфлашнинг аҳамияти қаерда. Ёнингдаги одам қанақа ишлаяпти. Харажат оз бўлсин, аммо ҳосилинг соз ва мўл бўлсин.

Пахтачиликда янгича ва илғор усул — нарядсиз ишлашни ташкил этган звеноларнинг идеали ана шундай.

Нарядсиз ишлайдиган звено бошлиқлари ҳам, уларнинг аъзолари ҳам биринчи навбатда шу ўзлари ишлаётган ердан қандай қилиб кам меҳнат сарфлаб, кўп ҳосил етиштириш ҳақида ўйлайдилар. Улар бунинг учун ортиқча харажатларни камайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Бунинг учун фақат совхоз ёки бўлим раҳбарлари, бухгалтерларгина эмас, коллективдаги ҳар бир киши — сувчи ва ишчи, механизатор биргаликда кураш олиб бормоқда. Ерга ташлаган бир сўмлик уруғимизни ўн сўмлик махсулот қилиб қайтариб оламиз, деб курашмоқдалар. Бунинг учун ҳар бир киши меҳнатга онгли муносабатда бўлаётир. Ҳар бир киши бир-бирига тўғри муносабатда бўлиб, ўзларининг ишларини ўзаро текшириб, баҳолаб туради.

АБДУРАСУЛНИНГ МУЛОҲАЗАЛАРИ

Олтинчи бўлимда Абдурасул Мадумаров нарядсиз ишлайдиган звенога бошчилик қилади. Унинг звеносида 50 гектар ер бор. Шу ерларда етти киши ишлайди. Гектаридан пландаги 25,5 ўрнига 35 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилинган.

Звенода ҳосил учун ҳар бир киши жавобгар. Келадиган даромад, олинадиган мукофот ҳар бир кишининг ўзиники. Буни звено аъзолари тўғри англайдилар ва тушунадилар. Шу сабабли бир сувчи ёнидаги шеригига қараганда кўпроқ сувни исроф қилаётган бўлса ёки ғўзани қондирмаётган бўлса шериги уни ёнига чақириб «бу ишингиз билан ўзимизга зарар келтиряпсиз» деб дангал айтади. Бўлиб берилган ва ҳар бир кишининг номи ёзиб қўйилган қаторларда ғўзани ўтдан тозалаш ёки тупроқни юмшатиш сал-пал сифатсиз бўлаётгани сезиб қолинса, қўшниси уни огоҳлантириб «бу ишингиз яхши эмас», дейди.

Нарядсиз ишлайдиган бошқа звенолар сингари Абдурасул Мадумаров звеносида ҳам қилинадиган ишлар, сарфланадиган харажат, олинадиган даромадларни кўрсатиб турувчи сарф-харажатлар ишлаб чиқариш молия плани ва технология картаси бор. Ана шу картада ҳамма ишлар ҳисоб-китоб билан аниқ кўрсатилган. Шу технология картасидаги кўрсатмалар қандай бажарилаётгани тўғрисида звено бошлиғи Абдурасул Мадумаров бундай дейди:

— Чучварадан мақсад гўшт емоқ. Хўш, бизнинг вазифамиз пахта етиштириш. Шу олган ҳосилимиз эвазига ўзига яраша даромад қилишимиз керак. Биров 50 гектар ерда пахта ўстириб бир меҳнат кунига бир сўмдан пул олади. Бошқа жойда эса шунча ерда ҳосил етиштириб бир меҳнат кунига 3 сўмдан олади. Нега шундай? Бу гаплар бултур ёки бу йил ёдимизга келгани йўқ. Бир неча йилдан бери шу тўғрида ўйлаймиз, бош қотирамиз. Дадил айтиш мумкин, бунинг сабабини энди топдик. Сабаби шунда эканки, биз меҳнатни бўлар-бўлмасга кўп сарфлаб, ҳосилдан келадиган даромадимизни бой бериб қўяр эканмиз.

Чунончи, бизнинг 50 гектар еримиз бор. Технологик картада кўрсатилишича шу ерларни экишга тайёрлаш даврида чизеллашимиз, икки марта мола қилишимиз, бороналашимиз керак. Шунингдек, қўл кучи билан текисланадиган карталар ҳам кўрсатилган. Биз иқтисодни ана шу ишларни ихчамлаштиришдан бошладик. Икки марта мола ўрнига бир марта яхшилаб молаладик. Кузда шудгор яхши бўлганлиги учун баҳорда чизеллашнинг хожати бўлмади. Қўл билан текисланиши мўлжалланган карталарни ҳам механизация кучи билан созлаб, ундан ҳам анчагина маблағни иқтисод қилиб қолдик.

Маблағларни ва ишчи кучларини иқтисод қилишни экиш даврида, мана ҳозир ғўза парвариши кунларида ҳам қаттиқ қўллик билан давом эттирмоқдамиз. Экиш сифатли бўлганлиги сабабли биз ўтган йиллардаги сингари қаторларнинг орасига қўл билан чигит экмадик. Демак, бунда ҳам бирмунча пулни иқтисод қилиб қолдик.

Технологик картада кўрсатилганидек, биз бу йил ғўзаларни узунасига беш марта, кўндалангига тўрт марта культивация қилишимиз керак. Биз узунасига уч марта, кўндалангига икки марта культивация қилмоқчимиз. Бунинг сабаби шундаки, ҳар бир культивация номигагина бориб келиш бўлмай, бегона ўт илдизларини таг-томири билан йўқотадиган, қаторларни майин тупроқли қилиб юмшатадиган бўлиб ўтказилади. Шунда бегона ўтни йўқотиш учун сарфланиши лозим бўлган харажатларни камайтириш имконини туғдиради. Нарядсиз ишлайдиган звеномизда ўз вазифасини юзаки бажарадиган, ишини сифатсиз қиладиган одам йўқ. Чунки ҳар бир киши етти одамнинг бири ёмон ишласа фақат ўзига эмас, ана шу етти одамга ҳам зарар келтиришини билади ва шу сабабли ёмон ишлашдан уялади.

Нарядсиз ишлайдиган звенонинг бошлиғи Абдурасул Мадумаров ўз звено аъзоларига навбатдаги вазифалар тўғрисида сўзлаб бермоқда.

НАРЯДСИЗ ИШЛАШ — ЯЛҚОВГА ТЎСИҚ

Бултур қизиқ бўлди, — ҳикоя қилади совхоз директори Йўлдош Иброҳимов, — кўпчилик қатори 5-бўлимдаги Маметов бошлиқ звено ҳам нарядсиз ишлашга ўтди. Улар бу усулнинг моҳиятига тўғри тушунишмаган экан. Маошимиз тайин, қанақа ишласак ҳам вақтида маошни олиб тураверамиз, дейишган экан. Шу сабабли уларнинг кўпчилик аъзоси пахта терим вақтида «қўлга тушиб» қолишди. Маметов звеносидаги 9 киши қатъий норма йўқлигидан фойдаланиб (нарядсиз ишлайдиган звеноларда норма бўлмай, ҳар бир киши сидқидил ва виждонан ишлаб ўша олаётган маошини оқлаши керак) мавсумда ҳаммаси бўлиб 7 тонна пахта теришибди. Ваҳоланки 4-бўлимдаги илғор теримчи Бекназарованинг бир ўзи 12 тонна пахта териб топширди.

Йил охирига келиб Маметов звеноси планни 82 процент бажарди, холос. Маълумки, даромад ҳам шунга яраша бўлди. Энди бу звено аъзолари нарядсиз ишлашнинг туб маъносига тушуниб, «тер тўкиб ишламасак бўлмас экан» демоқдалар.

Совхоздаги кексалар ва ёшлар, эрлар ва аёллар билан гаплашсангиз улар звеноларнинг нарядсиз ишлашга ўтганлигини чин кўнгилдан маъқуллаш билан бирга бу усул ялқовлар йўлига, ғирромлар йўлига тўсиқ экан, уларнинг сирларини фош қилар экан, шунинг учун бу усул бизга жуда маъқул бўлди, деб айтадилар.

СУВЧИ — МЕХАНИЗАТОР ЁРДАМЧИСИ

Совхознинг пешқадам сувчиларидан бири Абдуназар Содиқов билан учрашдик. У ўзига биркитилган картадаги ғўзаларни кечагина сувдан чиқариб бўлган экан. Шу сабабли бекор турмай деб катта пайкалнинг уватидаги бегона ўтларни тарашлаб, илдизини йўқотмоқда эди.

Абдуназар ака билан гаплашиб ўтириб, ундан бу йилги ишлар қандайлигини сўрадик.

— Деҳқонларнинг кўнглидаги ишлар бўляпти,—деб гап бошлади у.—Авваллари қўшни картада ишлаётган сувчи ғўзани бостириб суғорса ёки чанқатиб қўйса нега шундай қиляпсан, деб айтолмасдик. Негаки, сувчига бригадир хўжайин эди. Ҳозирчи? Ҳар бир сувчи ёнидаги шеригига хўжайин. Ишчи ва механизаторлар ҳам шундай. Бунинг фойдаси катта бўляпти.

Абдуназар ака бултур бўлган бир воқеани айтиб берди. Уларнинг нарядсиз ишлашга ўтган звеноларида бир сувчи бор экан. Ўша сувчи кўпинча ғирромлик қилиб ғўзани унча қондирмай суғорар экан. Бир-икки марта тартибга чақиришса «менга ўргатадигани ҳали туғилгани йўқ» деб кетаверар экан. Мана бу йил ўша сувчи шу ғирромлигини давом эттирмоқчи бўлганида Абдуназар ака унинг олдига бориб «оғайни, энди сенинг номеринг ўтмайди» деб дангал айтибди ва бизнинг звенода аъзо бўлолмайсан, дебди.

Илгари механизаторни дала хўжайини дердик. Ҳозирги пайтда сувчилар ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

* * *

Бекободдаги 1-«Далварзин» совхозида янги усул—нарядсиз ишлайдиган звеноларнинг оммавий ташкил этилганлиги барча пахтакорларга ва механизаторларга маъқул тушмоқда. Улар ўзлари маъқуллаган бу усулни улуғлаб меҳнат қилмоқдалар. Шу сабабли совхоз далаларида гуркираб ўсаётган ғўзалар бултурги шу вақтдагига қараганда анча яхши.

Нарядсиз ишлайдиган звенолар ташкил этилиши хўжаликка ҳам, давлатга ҳам, пахтакор ва механизаторларга ҳам катта фойда келтириши бугунги кунда аниқ ва равшан бўлиб қолди. Областимизнинг бошқа колхоз ва совхозлари бу ажойиб, прогрессив усулни ўз хўжаликларида жорий этсалар умумий юксалишда янги муваффақиятларга эришамиз, деб дадил айтиш мумкин.

С. МАҲКАМОВ,
Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Суратларда: 1. 3-бўлим бошқарувчиси Камол Измайлов ва нарядсиз ишлайдиган звено бошлиғи Рафиқ Алиев ўртоқлар (чапда) бугунгина культивациядан чиққан ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар. 2. 7-бўлим бошқарувчиси Қирғизбой Абдукаримов агротехник Матқаюм Алиқулов билан бирга суғоришдан олдин далаларни кўриб юрибдилар.

М. Нуриддинов фотолари.

АФРИКА ОЗОДЛИГИ КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ҚУТЛОВЛАРИ

СССР Олий Советн Президиуми ва Совет ҳукумати Африка озодлик Куни муносабати билан Африка мамлакатларидаги совет элчилари ва СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги вакили орқали Африкадаги мустақил мамлакатлар давлат (ҳукумат) бошлиқларига қуйидаги дўстона табрикни йўллади:

«СССР Олий Советн Президиуми ва Совет ҳукумати сизни ва мамлакатингизнинг халқини бутун Африканинг катта байрами — Африка озодлик Куни билан чин кўнгилдан табриклайдилар.

Совет кишилари бу ажойиб кунни Африка халқлари билан биргаликда нишонламоқдалар. Улар Африканинг мустамлакачилик асоратидан озодликка ва миллий мустақилликка қараб тарихий бурилиш қилганлигига астойдил хурсанд бўлмоқдалар, бу бурилиш Африка халқларига парокандалик ва қолоқликдан қутилиб, бирлик ва тараққиётга эришиш йўлларини очиб берди. Африкаликларнинг бутун қитъада мустамлакачи ва ирқчи режимларни батамом тугатишга эришиш янги мустамлакачиликнинг ҳар қандай кўринишларига қаршилик кўрсатиш йўлидаги адолатли ва олижаноб муддаоларни Совет Иттифоқи ҳамиша тўла равишда тушуниб ва қўллаб-қувватлаб келди ва бундан буён ҳам шундай қилаверади. Африкада енгилмас кучга айланган буюк озодлик жараёни прогрессив инсониятнинг озодлик, мустақиллик ва тинчлик учун олиб бораётган умумий кураши билан бир бутун бўлиб, қўшилиб кетмоқда.

Совет Иттифоқи шунга аминдирки, халқларнинг келгиндилар ҳукмронлигидан озод қилинишига қарши курашаётган агрессия кучлари Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатларда хатарли можаролар келтириб чиқараётган ҳозирги пайтда тинчликсевар мамлакатлар ва халқларнинг бирдамлиги ва ҳамкорлиги биринчи даражали аҳамият касб этмоқда.

СССР Олий Советн Президиуми ва Совет ҳукумати сизнинг мамлакатингизга ва Африкадаги барча давлатларга эркин миллий тараққиёт йўлида, бирлик ва тинчликни мустаҳкамлашда чин кўнгилдан янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар».

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

Куба Социалистик Революция Бирлашган Партияси революцион тайёргарлик мактаблари раҳбарларининг ўртоқ Луис Родригес бошчилигидаги делегацияси КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан, Совет Иттифоқида бир ой меҳмон бўлиб турди.

Кубадаги партия мактабларининг раҳбар ходимлари Москвадан ташқари Ленинградга, Қрим областига, Ростов областига ва Грузия ССРга бориб келишди.

Кубалик меҳмонлар СССРда бўлган вақтларида КПСС Марказий Комитетида суҳбатлашиб олишди, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабининг иши билан, партия, совет ва комсомол ташкилотларининг фаолияти билан танишиб чиқишди. Делегация бир қанча саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда ҳам бўлди, Кубалик ўртоқлар Москвада 1 майни ва Ғалаба кунини байрам қилишда иштирок этишди.

Кубалик ўртоқлар Совет Иттифоқига қилган сафарларининг бошидан охиригача Совет ва Куба халқлари бузилмас дўстлигининг шоҳиди бўлишди. Куба делегацияси борган кўпгина корхоналарда совет меҳнаткашлари билан самимий ва дўстона суҳбатлар бўлиб ўтди.

24 майда делегацияни, шунингдек, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабида ўқиётган Куба революцион тайёргарлик мактаблари раҳбар ходимлари группасини КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг Секретари П. Н. Демичев қабул қилди.

Куба Социалистик Революция Бирлашган партияси партия мактаблари раҳбарларининг делегацияси шу куни юртига жўнаб кетди.

РАФАЭЛЬ АЛЬБЕРТИГА ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

МОСКВА, 24 май. (ТАСС). Бугун Кремлдаги Свердлов залида испан шоири Рафаэль Альбертига «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофоти тантанали вазиятда топширилди.

Мукофотни Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг раиси академик Д. В. Скобельцин топширди.

ОЛТИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Олтинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи сессияси 27 май эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади.

Депутатлар 26 майда эрталаб соат 10 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида, 27 майда эса, эрталаб соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 27 май эрталаб соат 9-30 минутда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Ўртоқ Супарлан бошчилигидаги Индонезия Коммунистик партиясининг делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Индонез коммунистлари республикамизда бўлган вақтларида Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини, Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини кўздан кечирдилар, «Ташсельмаш» заводини бориб кўрдилар. Меҳмонлар хореография билим юртида бўлғуси балет артистларининг имтиҳон концертида ҳозир бўлишди.

Делегация Андижон областига сафар қилиб, Куйганёр ирригация иншоотларини кўздан кечирди, пахтакорлар билан учрашди.

23 май куни Индонезия Коммунистик партиясининг 45 йиллиги нишонланди. Меҳмонлар бу шонли кунни тантанали нишонладилар. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова қардош Компартия делегациясини Индонезия Коммунистик партиясининг қирқ беш йиллиги билан қизғин табриклади ва делегация аъзоларига «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги» юбилей медалларини топширди.

Индонезиялик меҳмонлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Дўстона суҳбат вақтида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш соҳасидаги муваффақиятлар тўғрисида, партия қурилиши ҳақида гапириб берди.

* * *

Дания Коммунистик партиясининг делегацияси ҳам республикамизда меҳмон бўлиб турибди.

Даниялик меҳмонлар Тошкент билан танишганларидан сўнг Фарғона областига бориб келишди. Делегация Катта Фарғона каналига сайр қилгач, Бағдод районидаги «Коммунизм» колхозига келди. Қишлоқ хўжалик артелининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Толиболдиев делегация аъзоларига ана шу кўп тармоқли хўжалик ҳақида, колхозчиларнинг турмуши тўғрисида сўзлаб берди. Сўнгра Дания коммунистлари Фарғона нефтни қайта ишлаш заводини, Марғилон ипак комбинатини кўздан кечирдилар. Фарғонада актив, хотин-қизлар билан шаҳардаги кўп болали оналар учрашувида ҳозир бўлдилар.

Дания Компартиясининг делегацияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. (ЎзТАГ).

Закарпатье хорининг томошалари санъат шинавандаларига жуда манзур бўляпти. Томошабинлар қардош Украина санъати ва адабиёти декадаси қатнашчилари—хор группасининг чиқишларини зўр олқиш билан қарши оляптилар. Суратда: Закарпатье хори саҳнада. Л. Глауберзон фотоси.

ШЕЪРИМ

Любовь ЗАБАШТА

Шеърим! Қўшиғимдай навқирон
Қалбим каби нотинч бўл.
Сен гурлаган бўрон-у,
Ишқим каби жўшқин бўл!
Кезиб юр, далалардан
Деҳқонга бўлгил ҳамроҳ,
Сен ҳар чоқ давраларда
Яхшиликка бўл гувоҳ,
Днепрнинг белига
Қўйгил олтиндан кўприк.
Заводда ботгил терга,
Ярат элга эзгулик.
Осмонга етиб борсин
Осма кранлар бўйи.
Чўллар чанқоғи қонсин
Сув ичсин тўйиб-тўйиб.
* * *
Қўшиғим!
Ҳали қилар ишлар кўп.
Хумо бўлиб учишингни истайман.
Пок дилларни қучишингни
истайман.
Меҳмон бўлгил азиз инсон
уйида,
Мангу қолгил азиз инсон
кўнглида,
Чекинма ҳеч, доим йўлда бўл
йўлда!
Ортда қолма муаззам халқ
сафидан,
Шу халқнинг бахтин ўйла,
Жой ол унинг қалбидан.

Эътибор ОХУНОВА
таржимаси.

ФУРҚАТ ҚЎШИҒИ

Дмитро ПАВЛИЧКО.

Фурқат вафот этди мусофирликда,
Ватан соғинчида шоир берди жон.
Қалбидан куйланган қўшиғу-нидо
Кўнгил садосидай ҳаётбахш ҳамон.

Шоир ўлган чоғда ҳақиқат сўзи—
Эди эркинликдай вақтинча бўғиқ,
Унинг қўшиқлари кенг ўлкаларга
Тарқалиб борарди, овози тўлиқ.

Жабр дийда чеккан қишлоқлар аро
Шоир муҳаббати кезиб боради.
Ўзбеклар чинордай қаддин букмасдан,
Худди Зокиржондай дадил туради.

Ильич қуёшининг шуълаларида,
Фурқат балқиб чиқди юрт-эллар аро.
Бизнинг Украина қишлоқлари ҳам
Бугун Фурқат билан яшнар тобора.

ЎЗБЕК ҚАРДОШЛАРИМИЗГА

Украин элидан гўзал Тошкентга,
Гўзал Фарғонага йўл анча узоқ.
Аммо яқин тутиб келтирдик салом
Салом ватандошлар, эй қалблари боғ!
Бизнинг дўстлигимиз туташ бир умр,
Бахтимиз биттадир йўлимиз равшан.
Коммунистик ҳаёт қучоғимизда
Келажак бизники, қучдик шараф-шон.
Шоҳимардон каби Карпат ва Казбек,
Кўнгилдай баланддир қадрдон тоғлар.
Грузин, молдаван, украин, ўзбек
Бир-бирига очар катта қучоқлар.
Мардона сафларда қадамлар дадил,
Ҳамнафас кишилар яшар бир умр
Октябрь байроғи бутун элларни
Бирга бирлаштирди, кўзимизда нур.
Ватаннинг мард, содиқ
фарзандларимиз,
Энди панлар, беклар қайтмас бир умр.
Эстонлар, латишлар ҳамжиҳат, иноқ
Украин, ўзбекдек яшайди мағрур.
Ойга ўрнатолдик совет гербини,
Олимлар ақлидай қаҳрамонлик бу.
Ойдаги ўроғ-у, ўткир болғамиз,
Жуда ҳам қудратли ярқироқ кўзгу.
Ҳар қандай тўсиқдан қўрқмаймиз
асло,
Мардона борамиз янги йўлларда,
Тожигу, қозоғу, ўзбек — украин
Бахтиёр яшайди, зафар қўлларда.
Шу улуғ кунларда улуғ ишларга
Мардона борамиз, йўлимиз порлоқ.
Коммунистик партия йўлбошчимиздир,
Унга шараф бўлсин, дейди дўст,
ўртоқ.

Юсуфжон ҲАМДАМ
таржималари.

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК

«Халқлар дўстлиги — уларнинг бойлиги» деган ҳикматли гап бор. Шу мустаҳкам дўстлик бизга зафар келтирмоқда, ижодий ҳамкорликни тағин ҳам кучайтирмоқда. Дарҳақиқат шундай!

Илм-фан аҳллари ўртасида боғланган ижодий ҳамкорлик қанчалар яхши самаралар бераётганлигини ҳамма билади. Хусусан, Украина ва Ўзбекистон олимлари бир-бирларига устоз, бир-бирларига шогирд бўлиб қолдилар.

Кейинги йилларда бу соҳада талайгина ишлар амалга оширилди. Халқ хўжалигининг турли соҳаларини ривожлантириш билан боғлиқ тадқиқотлар муваффақиятли ҳал этилди.

Фаннинг электроника, геофизика, медицина соҳаларида, айниқса кенг кўламда иш олиб борилмоқда. Ўтган йили Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти У. Орифов бошлиқ бир группа олимлар Украинада ўтказилган катта илмий кенгашга қатнашдилар. Бир қатор тадқиқотларни биргаликда ҳал этиш юзасидан конкрет планлар тузиб олинди. Бу йил ҳам бир группа олимлар украиналик фан аҳллари ҳузурида бўлишди. Яна янги фикрлар ўртага ташланди, уларни ҳамкорликда ишлаб чиқишга киришилди.

Қардош украин олимлари ўзбекистонлик ёш илмий ходимларга яқиндан ёрдам беришаётганликларини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Кейинги йилларда республикамизда н Украинага 80 аспирант ўқишга борди. Улар Украина ССР Фанлар академиясининг таниқли олимлари раҳбарлигида муҳим тадқиқотларни ҳал этишда актив қатнашдилар.

Шуниси қувончлики, аспирантлардан 50 киши кандидатлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади. Бу олимларнинг ҳаммаси ҳозир республикамизда ишлашяпти.

Ҳозир Украина ССР Фанлар академияси системасидаги институтларда ўзбекистонлик 12 аспирант таҳсил кўрмоқда, 4 киши эса ижодий стажировкани ўтаяпти. Улар, асосан кибернетика, чала ўтказгичлар, микробиология, ўсимликлар физиологияси бўйича тадқиқотлар олиб бормоқдалар.

Ўзбек кадрларидан аспирантлар тайёрлашда, шунингдек Киев университети, Днепропетровск ва Харьков политехника институтлари ҳам муносиб ҳиссаларини қўшаётганликларини мамнуният билан қайд этиб ўтмоқчимиз. Бу олий ўқув юртлари профессор-ўқитувчилар коллективлари ўзларининг устозлик бурчларини сидқидилдан адо этишяпти.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ҳамда Тошкент политехника институтининг бир неча кафедралари билан Украина олий ўқув юртлари ўртасида илмий алоқалар яхши йўлга қўйилган. Ҳар иккала шаҳар олий ўқув юртларининг студентлари эса ҳар йили ўзаро тажриба алмашадилар.

Ижодий алоқалар украин ва ўзбек халқлари ўртасидаги самимий дўстликнинг ёркин ифодаси, эмасми! Ҳа, бу дўстлик тағин ҳам мустаҳкамланди. Шу буюк дўстлик ва ҳамкорлик туфайли илм-фанимиз янада равнақ топади.

К. КОМИЛОВ.
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси бош илмий секретарининг ўринбосари.

ҚИСМАТ

Александр МАРКУШ.

(ҲИКОЯ)

□ □ □

Менчул тоғи қуёш нурларида хотиржам чўмилар, Апецка чўққисини эса қоп-қора булут чулғаган эди. Бир лаҳзада қарағайлар ғирчиллаб, буклар инграб юборди. Эманзорлар шовиллай бошлади. Тоғ чўққисини қоплаган булут тўсатдан селга айланди-ю, йўлида дуч келган ҳамма нарсани ювиб, водий томон пишқириб йўл олди.

Дарё қирғоғида турган одамлар даҳшатга тушиб қолишди.

— Қочинглар! Қочинглар! Сел келди!

Балиқлар дарёнинг садосиз қаърига шўнғиб кетди. Доим мулойим оқадиган кичкинагина дарё қутириб кетди. У занжирдан қутилган ваҳшийдек қояли қирғоқларга урилар, тошларга дағдаға қилаётгандек бўларди: «Мана энди сенлар билан ҳисоблашиб қўяман. Мана энди кўрсатаман кучимни! Майда-майда қилиб чўктириб юбораман!»

Дарё манзараси даҳшатли тус олди. Шу қўрқинчли аросатнинг қоқ ўртасида битта сол қалқиб борарди. У денгизда сузиб юрган писта пўчоғидек, гоҳ тўлқинлар юзига қалқиб чиқар, гоҳ яна пастга шўнғир, гўё табиатнинг иродасига қарши бормоқчидай бўларди.

Солнинг устида икки киши— Василь Грицан билан Юра Палийчук туришарди.

— Тезроқ қирғоққа етиб олиб, солни боғлаш керак, — Юра руль ёнида турган Василийга қараб кичқирди.

— Қўрқаяпсанми?— Василь, шиддатли қамчиси билан қоп-қора қояларни савалаб, солга найза санчмоқчи бўлаётган чақмоққа тикилиб туриб жилмайиб қўйди.

У Юрага ўгирилиб қаради-да, сол устида ётган болтани олиб рулни синдириб ташлади.

Юра қўрқувдан ранги ўчиб, қичқириб юборди:

— Худо, ўзинг паноҳингда сақла! — У руль қилишга ярайдиган узун ёғочни кўтариб олди.

Василь болта билан бир уриб Юранинг қўлидаги ёғочни сувга тушириб юборди. Узун хода қудуққа тушган новдадай лойқа сув қўйнида йўқолиб кетди. Шундай қилиб, Юра билан Василь тўлқинлар юзида сузиб бораётган сол устида нажотсиз қолишди.

Василь ҳамон болтани маҳкам ушлаб турарди.

— Нима қилмоқчисан?—деди Юра шивирлаб. Эҳтимол у бу гапни бақириб айтгандир, лекин унинг ҳайқириғи табиатнинг қутирган шовқинлари орасида жуда секин эшитилди.

— Солнинг ўртасига ўтириб олиб кетаверамиз, — деди Василь қатъият билан.

— Солнинг рули йўқ-ку, ахир? — Юра энди солни қутқаришдан кўра анча муҳимроқ бир гап борлигини билса ҳам қаршилик кўрсатишга уриниб кўрди...

Василь ҳамон болтани қўлидан қўймай буюрди.

— Ўпкангни бос! Энди буёғи тақдирнинг иши. Кел бу ёққа!

— Худодан қўрқ Василь.— Юра бу гапни шафқат сўрагандай илтижо билан айтди.

— Қўрқма! Мана, болтани ташлаб юбордим. Энди иккаламиз ҳам қуролсиз қолдик. — Василь болтани сувга улоқтирди-да, солнинг ўртасига лиқиллаб турган харилар устида ётган халта ёнига бориб ўтирди.

Кейин ўрмон қўйнидаги сокин ялангликда ўтирган одамдай шошилмасдан трубкасига тамаки тўлдириб, чақа бошлади.

Юра солнинг бир чеккасида ҳамон иккиланиб турарди.

— Мен сенга яна бир марта айтаяпман, бу ёққа кел! Сен билан гаплашиб олмоқчиман!

Юра яна бир лаҳза иккиланиб турди-да, тақдирга тан бергандай Васильнинг қаршисига келиб ўтирди.

Улар бир оғиз ҳам гапирмай ўтиришар, дарёнинг шовиллашини эшитмаётгандай, бир қоядан иккинчи қояга урилай-урилай деб учиб бораётган солнинг лопиллашини сезмаётгандай эдилар. Шу топда ҳар иккаласининг ҳаёлига минг хил ҳаёллар келар, лекин бир-бирларидан кўз узмай тикилиб қолишганди.

Юра силтаниб ўрнидан туриб кетмоқчи бўлган эди, Василь хотиржамлик билан тикилиб тураверди.

— Аҳмоқлик қилмай қўяқол! — деди у хириллаб. — Кучингга ишонма. Барибир бўғиб ўлдиролмайсан мени. Ўзингни ҳам қўшиб сувга тортиб тушишга кучим етади. Ўтир, қулоқ сол. Кўпдан бери хотиржам, яккама-якка гаплашишни кутиб юргандим. Сен уйланганингдан бери мендан яшириниб юрибсан-ку. Шундай эмасми?

— Нима қилмоқчисан?

— Ўзингни гўлликка солма. Нима қилмоқчилигимни мендан яхшироқ биласан. Иккаламиз энг яқин дўст эдик. Тўғрими? Йўлимиз ҳам, уйимиз ҳам бир эди. Тутинган ака-укалардек эдик. Тўғрими Юра?

— Буни ўзинг ҳам биласанку, нимага энди шу топда кавлаштириб қолдинг буларни?

— Шошилма... Ҳозир айтаман... Мен сенинг садоқатли дўстинг эдим. Доим ёрдам бердим, ҳеч қачон хафа қилмадим. Тўғрими?

— Тўғри!

— Мана бу бошқа гап. Мен ҳам сендан худди шуни эшитмоқчи эдим. Энди сенинг қанақа дўст эканлигингни айтиб берай. Сен ҳам менга содиқ, самимий, ҳақиқий дўст бўлдингми? Ҳеч хафа қилмадингми мени? Қани бир ўйлаб кўрчи!.. Индамайсан-а? Айтишга қўрқаяпсан... Майли, ўзим айтақолай. Марийкани эслаб кўрчи...

— Василь! Марийка учун ўч олмоқчимисан?!

— Ҳа, билиб қўй, Марийка учун!

— Василь, унга уйланишимга ўзинг рози бўлган эдинг-ку. Бу масалани унинг ўзи ҳал қилсин, дегандинг-ку. Қайси биримизни танласа ўшанга тегади, демаганмидинг?

— Ҳа, шундай деб қасам ичгандик. Мен тентак, сўзимнинг устидан чиқдим. Лекин сен-чи, Юра, садоқатли дўстим?

— Мен нима қилибман?

— Нима қилибман дейсанми? Марийканинг онасига мени бўлар-бўлмас сўзлар билан ёмонлаган ким? Ҳар битта қишлоқда биттадан ўйнаши бор, ичиб маст бўлиб юради, кейинги пайтларда ёмон касалга йўлиққан, бечора қизингни бахтсиз қилмоқчи, деб иғво қилган ким!

— Ёлғон, Василь! Мен ундай деган эмасман...

— Йўқ, йўқ, бу сен эмас, садоқатли дўстим! Бундай иғволарни майда гап кампирлар тарқатишган. Лекин уларни сен гиж-гижлагансан. Йўқ, сен садоқатли дўстим эдинг-ку, ахир... Бунақа гапларни гапирган эмассан... Лекин шу гаплар ростми деб сўрашганида елкангни қисиб қўяқолгансан. Садоқатли дўстингни ёмонлай олмасдингда, ахир... Иш мана шундай бўлган эди тўғрими?

— Василь, ахир бу...

— Ҳа, садоқатли дўстим, ҳаммасини биламан... Афсуски, анча кейин эшитдим буларни...

— Энди ўч олмоқчимисан мендан?

— Ҳа, лекин булар учун эмас. Қасамингни бузганинг, Марийкани алдаб илмоққа илинтирганинг учун ўч олиб ўтирмайман. Майли, булар ўч олишга арзимайди. Марийка сени танлади. Онаси мени ёмонлайвериб бечорани шунча қўрқитиб қўйгандики, сени танлашга мажбур бўлди. Бошқа нима ҳам қилаолар эди? Агар сен чиндан ҳам Марийкани яхши кўрганингда, уни бахтли қилганингда бир оғиз ҳам гапириб ўтирмасдим... Лекин, сен садоқатли дўстим, биргина мени эмас, Марийкани ҳам алдадинг. Сен уни ҳеч қачон севган эмассан! Ҳавас учунгина уйландинг унга! Тўйнинг эртасигаёқ ўйнаш топдинг. Бечора Марийка бўлса сенинг саёқлигингга, ичиб келиб уришларингга чидай олмай куну-тун йиғлайди, садоқатли дўстим!

— Сен шунинг учун ўч олмоқчимисан?

— ХА, шунинг учун! Сендан бошқачароқ ўч олишим ҳам мумкин эди. Лекин бошқа йигитлардай иш қилолмадим. Ўйнашингнинг олдидан кечалари қайтаётганингда пичоқлаб кетсам ҳам бўларди. Лекин бундай қилишни хоҳламадим. Барибир, биттамиз тирик қолардик, жандармлар қамаб қўйишган бўларди. Марийкани сўроқ қилишарди, турмуши янаям оғирлашган бўларди. У бир умр бахтсиз бўлиб қолар эди. Мен бошқачароқ йўлини ўйладим.

— Тушундим, яккама-якка олишишга қўрққансан. Мени сичқондай чўктириб юбориш учун пайт пойлагансан...

— Ҳар каллада ҳар ҳаёл! Лекин мен сенинг тенгинг эмасман. Қачонлардир дўст эдик. Ҳозир ҳам қўл кўтармайман сенга. Ниятим бузуқ бўлганида болтани сувга ташлаб юбормасдим.

— Гапни қисқа қил! Нима қилмоқчисан! Эшитаяпсанми, Гамованка шовуллаяпти! Тезроқ қутилиб қолмасак бўлмайди. Ким билсин, балки қирғоққача сузиб борармиз!

— Сузиб нима қилдик? Солда ўтирганнинг ўзи яхши. Гамованкага етиб боргунча гапимни ҳам тамом қиламан! Жойингдан қимирлама! Жимгина эшитиб ўтирсанг ҳеч еринг камайиб қолмайди.

— Тентаклик қилма, Василь! Рост, сенинг олдингда ҳам, Марийканинг олдида ҳам гуноҳкорман. Лекин қасам ичаманки, ўзимни оқлайман. Фақат аҳмоқлик қилма. Ҳалиям бўлса сувдан чиқиб олсак бўлади.

— Шошма-шошма! Сенинг ваъдаларингга ишонмайман! Мени алдаганинг учун кечиришим мумкин эди. Лекин Марийканинг ҳаётини булғаганинг учун кечирмайман! Энди Марийкани бахтли қилиш керак!

— Нима демоқчисан? Очиқ айтавер! Ёш боладек қўрқитиб жиғимга тегма!

— Сабр қил, Гамованканинг ҳайқириқлари шу ожиз овозимизни кўмиб юборсин!

— Демак сен мени овозимни чиқармай ўлдирмоқчи экансанда?

— Қўрқаяпсан-а, тўғрими?! Айтдимку, мен сенга қўлимни ҳам текизмайман. Сен менинг садоқатли дўстимсан. Иккаламиз учун бошқача қисмат ўйлаб топдим. Тақдиримизни Гамованка шаршараси ҳал этсин. Жанжалимизни унинг ўзи бир ёқлик қилсин!

— Эсинг жойидами ўзи?! Рулсиз сол билан Гамованка шаршарасигача оқиб бормоқчимисан. Ўлиб кетамиз-ку, ахир! Сол парчаланиб кетади, харилар майдалаб ташлайди иккаламизни!

— Қисматимиздагини кўравермиз! Гамованкадан ўтиб тирик қолсанг, бу кунни ҳеч қачон эсингдан чиқармайдиган бўласан. Бу сенга яхши сабоқ бўлади. Марийкани бахтли қилишга ҳаракат қиласан. Албатта шундай қиласан! Негаки, бу воқеа, менинг мана шу хириллаб айтган гапларим кўз ўнгингдан кетмайди!

— Василь, жинни бўлиб қолибсан! Одамлар, одамлар ёрдам беринг!

— Энди бақиришнинг ҳожати йўқ. Ҳеч ким эшитмайди. Солдан тушишнинг ҳам иложи йўқ. Тушдинг — ўласан! Ким билсин, балки сол омон қолар, бўлиниб кетганда ҳам битта-яримта харига осилиб қоларсан. Хотиржам ўтиравер. Гапимнинг охирини эшит. Менга бунақа қарама. Мен жинни эмасман! Ҳеч қачон ақлим ҳозиргидек тиниқ бўлган эмас.

— Василь, қара: Гамованкага келиб қолдик!

— Бир пас сабр қил! Гапимнинг охирини эшит: агар сен ўлиб кетсангу, мен омон қолсам...

— Йил ўтмай Марийкага уйланасан, тўғрими?

— Балки шундай қиларман. Ўшанда ҳеч ким Марийка учун мен сендан қасос олганимни гапирмайди. Иккаламизни сув оқизиб кетганини одамлар кўришди. Солнинг бўлиниб кетгани, шаршарада чўкиб кетганинг учун мен айбдор бўлмайман.

— Одамлар, қутқаринг!

— Энди одамлардан ёрдам кутмай қўяқол! Агар иккаламиз ҳалок бўлсак ҳам Марийка бахтини топиб олади. У ҳали ёш, сени ҳам, мени ҳам унутади. Бошқа одамни севиб қолади...

— Мени унутади, лекин сени унутмайди! У доим сени яхши кўрар эди!

— Хабаринг бормиди шундан? Лекин барибир мени алдадингда, садоқатли дўстим. Бир йўла уч кишини бадбахт қилдингда!

— Бўлди, Василь! Мен у билан ажрашиб кетаман. Сенга берганим бўлсин. Қара, қирғоқда одамлар турибди.

— Жуда яхши-да! Шу жанжалнинг гувоҳи бўлишади. Сен Марийкани менга бермоқчимисан? Энди кеч бўлди-да...

— Йўқ, ҳалиям кеч эмас! Одамлар, одамлар, қутқаринг!

— Бақиравер, қаттиқроқ бақир! Зора биров эшитиб қолса. Лекин сен мана бундай деб кичқир: «Мен ўзимнинг тутинган акамни алдадим, ёш хотинимни алдадим, энди ўлимдан қўрқаяпман! «Бақирсангчи, нега жим турибсан. Қара, одамлар бизни имлашаяпти.

— Одамлар, жон одамлар, қутқаринг! Василь! мана шаршарак!

* * *

Кечкурун дарё анча тинчиб қолди, водийга нур ёйилди. Тисса дарёсининг текис тўлқинлари устидан Василь Грицан билан Юра Поличукнинг жасадини топиб олишди. Иккаласи ялтироқ қум устида ёнма-ён ётишар, уларнинг жанжали ҳал бўлган эди.

Қишлоқдан сол ҳайдовчилар келишди. Уларга дуо ўқиб, мозорга олиб кетишди.

Нотаниш одамлар йўл-йўлалай сўрашарди:

— Нима гап? Нима бўлди?

— Улар иккалови ҳақиқий дўст эдилар. Доим битта солда юришарди. Сел келди, уларнинг солини оқизиб майдалаб кетди!

— Ҳа, ҳа яхшилар... Тутинган ака-укалар бир кунда қазо қилишибди-да...

— Ҳа, сол майдаланиб кетди!

Русчадан У. ҲОШИМОВ
таржимаси.

ТЕХНИКА ПРОГРЕССИ—ЮТУҚЛАР АСОСИ

(Тошкент шаҳар партия активи йиғилишидан)

Ҳақиқатан ҳам техника прогрессида гап кўп. Иш қуролимиз қанча соз бўлса, машаққатимиз шунча оз бўлади. Техникани тинмай тараққий эшиттириш, такомиллаштириш ҳар бир корхона, қурилиш, транспорт ташкилоти коллективи олдида турган барча вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига, давлат планларининг зиёдаси билан адо этилишига ёрдам беради. Ишлаб чиқаришнинг бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичларини ҳам юксалтиради, маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Шунинг учун ҳам бошқа жойлардаги каби Тошкентдаги саноат корхоналарида бу муҳим масалага муттасил жиддий эътибор бериляпти. Саноатчиларимиз бу соҳада катта-катта ютуқларни қўлга киритишди. Республика пойтахти партия активининг ўтган куни бўлиб ўтган йиғилишида шаҳар машинасозлик ва радиоэлектротехника саноати корхоналарида маҳсулот сифатини ошириш ва техника прогрессининг аҳволи ҳамда уни тезлаштириш чоралари ҳақидаги масала қизғин муҳокама қилинди.

Шу ҳақда доклад қилган Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари ўртоқ **Л. О. Назарянц** ва музокарада қатнашган нотиқлар шуни зўр мамнуният билан таъкидладиларки, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари хўжалик ташкилотлари билан ҳамкорликда техника прогресси ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича бир мунча ишларни қилдилар.

Етти йиллик бошидан буён машинасозлик ва радиоэлектротехника саноати корхоналарида 85 та янги такомиллашган машиналар 330 дан ортиқ приборлар, аппаратлар ва бошқа буюмлар яратилди. Ҳамда уларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. 154 та эскиб қолган маҳсулот турини тайёрлаш тўхтатилди. Ишлаб чиқарилаётган кўпгина маҳсулотларнинг техника даражаси ошди, уларнинг айримлари ўзларининг иш кўрсаткичлари жиҳатидан энг яхши жаҳон стандартлари намунасидан қолишмайди. Тўқимачилик машиналари, экскаваторлар, қатор кабель ва электротехника буюмлари шулар жумласидандир.

Шуниси қувончлики, айрим машинасозлик ва радиоэлектротехника саноати корхоналари тайёрлаётган маҳсулотлар чет эл мамлакатлари томонидан тобора кўпроқ сотиб олинмоқда. **17 та корхона ўз маҳсулотларини жаҳоннинг 36 мамлакатига етказиб бераяпти. Машиналар, механизмлар ва приборларнинг 32 хили чет элларга экспорт қилинаётир.**

Мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш, уларнинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш ва техника даражасини яхшилаш юзасидан кўпгина тадбирлар кўрилди. **Етти йилликнинг ўтган йиллари давомида асосий ишлаб чиқариш фондлари 87 процент ошди. 47 процентдан ортиқроқ асбоб-ускуналар янгиланди. 1200 донадан кўпроқ технология ускуналари модернизация қилинди.** 28 та цех ва участка комплекс механизациялашди. 35 та автоматик, ярим автомат ҳамда 150 дан ортиқ механизациялашган поток ва технологик линиялар ишга туширилди. Янги техникани жорий қилиш бўйича давлат планида белгиланган мингдан зиёд тадбир амалга оширилди. **Бунинг эвазига 6 миллион сўмликдан кўпроқ шартли йиллик фойда олинди, икки ярим минга яқин ишчи оғир қўл меҳнатидан озод қилинди.**

Корхоналар янгилик изловчилари, ишлаб чиқариш новаторлари техника прогрессига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг амалга оширилган таклифлари ҳар йили 17 миллион сўмлик маблағни тежаш имконини бераяпти.

Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш юзасидан кўрилган бу чоралар туфайли меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини камайтиришда ҳам талайгина ютуқлар қўлга киритилди. Меҳнат унумдорлиги 73 процент кўпайди. Шунинг эвазига етти йилликнинг ўтган йиллари давомида қўшимча равишда юзларча миллион сўмлик қўшимча маҳсулот тайёрланди. Машинасозлик маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми эса 79 процент ортди.

Шу билан бирга актив йиғилишида техника прогрессини тезлаштириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича ишлар умуман ҳали ҳам кўнгилдагидек олиб борилмаётганлиги, айрим машинасозлик ва радиоэлектротехника саноати корхоналарида бу муҳим масалага етарли эътибор берилмаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари маҳсулот сифатини яхшилаш ва чидамлилигини ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишга инженер-техник ходимларни тўла жалб қилмаётилар, эскириб қолган машина ва приборларни ишлаб чиқаришни тўхтатиш устидан лозим даражада назорат ўрнатмаганлар. Шаҳардаги қатор корхоналар ҳозирги замон техника даражаси талабларига жавоб бермайдиган, мамлакат ва чет элда тайёрланаётган энг яхши маҳсулот намуналари даражасидан анча орқада қолган буюмларни тайёрлашни давом эттирмоқдалар. Айрим машина ва буюмларнинг унумдорлиги паст, узоққа чидамайди, вазни оғир, ташқи томони кўримсиз.

Музокараларда биринчи бўлиб сўзга чиққан Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ҳ. Хўжаев** йиғилиш қатнашчиларига район саноат корхоналарининг коллективлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш етти йиллик планини муддатидан илгари апрель ойида муваффақиятли бажарганлигини маълум қилди.

— Районимиз меҳнаткашлари техника прогрессини тинмай тезлаштираётганликлари, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланишга интилаётганликлари туфайли шундай катта ютуққа эришдилар, — деди нотиқ сўзини давом эттириб. — Янги техникани жорий қилиш, технология жараёнларини такомиллаштириш туфайли етти йиллик бошидан бери 38,5 миллион сўмлик иқтисодий фойда олинди.

Сўнгра ўртоқ Ҳ. Хўжаев янги техникани жорий қилиш ишини тартибга солиш билан боғлиқ бўлган қатор масалалар устида тўхтади. У барча корхоналарда тажриба-эксперименталь цехлари ташкил этишнинг муҳимлигини алоҳида таъкидлади. Бу цехларда янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилиши, шундан сўнггина уни кўплаб тайёрлаш йўлга қўйилиши лозим.

«Таштекстильмаш» заводининг директори **Н. В. Проскуряков**, «Подъёмник» заводининг бош технологи **Б. Чичильникер**, «Ташсельмаш» заводининг бўлим бошлиғи **Башкатов** ўртоқлар ўз коллективлари техника прогресси учун қандай курашаётганликлари ҳақида батафсил гапириб бердилар.

Ўзбекистон Совнархозига қарашли машинасозлик бўйича давлат махсус конструкторлик-технологик бюросининг бошлиғи ўртоқ **П. Куличенко** қуйидагиларни айтди:

— Саноатимиз, шу жумладан унинг машинасозлик ва радиоэлектротехника тармоқлари тез суръатлар билан юксалмоқда. Лекин ана шу корхоналарда техника прогрессини тезлаштиришнинг энг муҳим омилларидан ҳисобланган асбобсозлик саноати жуда орқада қолмоқда. Ҳозирги вақтда республика пойтахтида 16 та асбобсозлик цехлари ва участкалари бор. Улар ишлаб чиқараётган штамплар, қолиплар, остнасткалар жуда кам. Саноатимиз талабини тўла қондирмаяпти. Етти йиллик бошидан бери саноатнинг бу тури маҳсулот ишлаб чиқаришни бор-йўғи 40 процентга яқин кўпайтирди. Корхоналарда янги машина ва агрегатлар ишлаб чиқаришни судралаётганлиги кўп жиҳатдан зарур асбобларнинг йўқлиги оқибатидир. Кейинги вақтларда бу соҳани ривожлантиришга эътибор бирмунча кучайди. Жумладан, «Ташавтомаш» заводида ҳар йили 6 миллион сўмлик турли хил инструментлар ишлаб чиқарувчи катта цех қуриш ҳақида қарор қабул қилинди. Лекин бу қарор жуда секинлик билан амалга оширилмоқда. Шу вақтгача цех қурилишига қўл урилмади десак ҳато қилмаган бўламиз. «Ташавтомаш» заводи раҳбарлари бу муҳим масалага зарур даражада эътибор беришмаяпти. Унинг қурилишини тезлаштиришга интилмаяптилар.

Бизнинг конструкторлик-технологик бюромиз ҳузурида инструменталь корпуси қурилиши ҳам жуда кечикаяпти. Ҳозир бу муҳим объектда қурилиш ишлари деярлик тўхтатиб қўйилди. Бизнинг бир неча бор қилган илтимосларимизни ҳеч инобатга олинмаяпти.

Бундан ташқари актив йиғилишида асбобсозлик заводи коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари **А. Ермоличев**, республика илмий-тадқиқот ишларини координациялаш давлат комитетининг раиси **Ғ. Султонов**, «Ташкенткабель» заводи партия комитетининг секретари **Г. Мурский**, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **В. С. Скребнев** ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Актив йиғилишида Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ **К. Бекаев** иштирок этди.

Йиғилиш охирида кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ОЛДИНГИ САФДА

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

Бу колхоз комсомол-ёшларини ғайратли, ташаббускор, қалби оловлар, деб таъриф қилишганича бор экан. Яшил квадратлар яшнаб турган далаларни яёв кезар эканмиз, ана шундай хулосага келдик. Нега деганингизда иш бошидан пухта қилиниб, чигит кафтдек текисланган ерларга экилибди. Мана, энди ҳозир кўчатлар бут, унинг ҳар тупини серҳосил қилиш учун қизғин кураш бораяпти. Ҳар ер-ҳар ерда сузиб юрган универсаллар ва уларни дадиллик билан бошқараётган механизаторлар ишига назар ташлар эканмиз, колхознинг тажрибали пахтакори Нормирза ота Эшевнинг гапларини беихтиёр эсладик.

Ўтган йилнинг май ойи охирлари эди. Ғўзалар ёппасига шоналай бошлаган. Нормирза ота ҳосилот советининг аъзоси эмасми, бригадага бошчилик қилиш билан бирга, бўш вақтларида колхоз далаларини айланиб, ёшларнинг ишига ҳам бош-қош бўларди. У ҳозиргина культиватор ўтиб кетган ерларни кўздан кечирар экан, энгашди-да ётиб қолган бир туп ғўзани тўғрилаб қўйди, сўнг ёнидан тракторни ҳайдаб ўтиб кетаётган механизатор йигитни тўхтатди.

— Ҳосил тупдан олинади ўғлим, — деди у бояги кўчатни кўрсатиб, — ахир буни шу ҳолга етказгунча озмунча тер тўкканимиз йўқ-ку. Ҳозир сон орқасидан қувишнинг вақти эмас. Сифат керак, қўлинг рулда-ю, кўзинг ғўза тупларида бўлсин.

Механизатор йигит бироз хижолат тортди. Отадан кечирим сўраб ишида давом этди.

Ҳозир мана шу кенг пайкалда культивация қилаётган йигитлар худди отанинг ўша гапларини қулоқларига қуйиб олишгандек эди. Шунинг учун бўлса керак, культиваторнинг пичоқлари ғўза қатор ораларини нормал кенгликда ва чуқурликда юмшатиб кетаяпти, бирон туп ғўзага ҳам шикаст етаётгани йўқ.

Колхоз комсомол ташкилотининг секретари Ф. Шахромов ўз комсомолларининг ишидан хурсанд.

— Бу ерлар, — дейди у, — колхозимизнинг ўртоқ Абдухалил Дўсов бошлиқ комсомол участкасига қарашли. Бу ерда асосан ёшлар меҳнат қилишади.

Бу участка ўтган йили ҳам дала ишларини намунали ташкил этиб, ҳар соҳада ўрнак бўлган экан. Участканинг жонкуяр комсомоллари — механизаторлар асосий ишни техника гарданига юклаб, мўл ҳосил етиштиришган, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиб, пахта планини колхозда биринчилар қатори бажаришган эди. Бу йил участка бўйича 140 гектар ерда ғўза ўстирилмоқда. Ҳар гектаридан 30 центнер учун кураш кетаяпти.

Участка бошлиғи Абдухалил Дўсов участкада шу кеча-кундузда қилинаётган ишлар ҳақида сўзлар экан, Ойниса Каримжонова, Кудди Болтабоева, Насиба Тоҳирова, Рихси Жалилова сингари комсомолларнинг номини фахр билан тилга олади:

— Бу азаматлар ерни экишга тайёрлаш, чигит экиш даврида қандай ғайрат кўрсатишган бўлса, ҳозирги кеча-кундузда ҳам бўш келишмаяпти, — деди у. — Яганалаш эрта тугалланди. Ҳозир ғўзани қондириб суғоришга, культивацияни обитобида ўтказишга ҳаракат қилаяпмиз.

Янгийўлдаги Ленин номли колхоз пахтакорлари бу йил 6 минг тонна пахта етказиб беришга аҳд қилишган экан, бу аҳднинг уддасидан чиқишда колхоз комсомоллари қўшадиган ҳисса салмоқли бўлади, албатта.

— Комсомол партиянинг энг яқин ёрдамчиси, — дейди ўртоқ Ф. Шахромов, — биз бу ишончни оқлаш учун ҳаракат қилаяпмиз. Колхозимиз бўйича 120 комсомол бор бўлса, уларнинг асосий кўпчилиги бевосита ишлаб чиқариш билан банд. Улар КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ қилиш учун қайси бир участкада бўлмасин, жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

«Ёшлар техникани эгаллаш ташаббускорлари бўлайлик!» Бу шиорни ҳар бир комсомол-ёш ўз дилига жо қилиб олган. Хўжалигимизда очилган тўрт ойлик тракторчилар тайёрлаш курсини яқинда 19 киши битириб чиқади. Ахир бундан кейин пахтачилигимизнинг истиқболини машиналарсиз, моҳир механизатор — механик-ҳайдовчиларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам техникага ихлос қўювчи ёшлар кўпайиб бормоқда.

Буни шундан ҳам билиб олса бўладики, колхозда 39 та пахтачилик звеноси тузилган бўлса, шундан 24 тасига комсомол-ёшлар бошчилик қилишади. Механизатор ёшлар дала хўжайинлари сифатида ҳаммага ўрнак кўрсатмоқдалар. Сиз уларнинг далаларида бўлсангиз ҳар бир иш саранжон-саришта бажарилаётганини кўриб тан берасиз.

Колхознинг А. Сиддиқов, Х. Ҳасанов, З. Бўрибоев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаларида иш, айниқса, қизғин бораётир. Ҳар гектар ердан кам деганда 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилган бу азаматлар ҳозирнинг ўзидаёқ анча-мунча иш қилиб қўйдилар. Ғўзага биринчи ишлов беришни муваффақиятли тугаллаган комсомол-ёшлар ҳар туп ғўзани кўз қорачўғидай авайлаб ўстирмоқдалар. Сувидан, озиғидан вақтида хабар олиб, барча майдондаги ғўзани текис шоналатиб олиш учун курашмоқдалар.

Ўзбекистон комсомолининг 40 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб меҳнат қилаётган бу колхоз комсомол-ёшлари, албатта, ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Колхоз ишлаб чиқаришини юксалтириш қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтиришга, ҳар йилгидек бу йил ҳам баракали ҳисса қўшадилар.

Н. РИХСИЕВ.

ПИЛЛА—ДАВЛАТГА

КАЛИНИН, (телефон орқали олинди). Тайёрлов пунктларига янги пилла ҳосили пешма-пеш топширилаётганлиги ҳақида редакциямизга хушхабар кетидан хушхабар келяпти. Охунбобоев номли колхоз аъзолари ҳам биринчилар қатори маррага етиш, давлатга зиммага олинган мажбуриятга яраша аъло навли пилла топшириш учун курашмоқдалар.

Қумри Ғуломова, Марҳамат Ёқубова, София Алиева ўртоқлар машҳур пиллачи Олияхон Султонованинг тезкорлик методини яхши ўрганиб олишган.

Колхозда 200 қути қурт уруғи боқилган эди. Миришкорлар ҳар қутисидан 80 килограммдан ҳосил топширишмоқчи. Улар 20 кун жонкуярлик билан меҳнат қилиб ана шундай баракали хирмонга замин яратдилар. Эндиликда етиштирилган ҳосилни жадал териб давлатга топшириш учун астойдил курашмоқдалар. Пилла терила бошланган дастлабки куни фотомухбиримиз А. Мальцев колхозда бўлиб, миришкор пиллачи (чапда) Қумри Абдуллаева ва бригада бошлиғи Абдулла Акбаров ўртоқларни суратга олди.

ҚУТИСИДАН 70 КИЛОГРАММДАН

Колхозимиз аъзолари аҳолига йилдан-йилга кўпроқ сабзавот, чорва маҳсулотлари етказиб бериш учун олиб борилаётган курашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш билан бирга, ўз хўжаликларида пиллачиликни ривожлантиришга ҳам астойдил ҳаракат қилишяпти. Халқимизнинг шоҳи атласга бўлган талабини яхшироқ қондириш учун барча зарур тадбирларни кўришяпти.

Илгариги йилларда пилла қурти бизда якка тартибда боқиларди. Звеноларга тақсимлаб берилган қурт уруғи 2—3 қутидан ошмасди. Бундай тартибда пилла ҳосили етиштириш хўжалигимиз учун анча қимматга тушар эди. Хонадонларга тут барглари етказиб беришда қийинчилик туғиларди. Натижада қуртлар катта даҳага кириб, авжи пилла ўраш яқинлашганда уларга барг етказиб беришда шошилиб қолинарди. Натижада баъзи звеноларда мўлжалдаги ҳосил олинмай қоларди.

Эндиликда бундай эски тартибда қурт боқишга барҳам берганмиз. Катта комбинат, деса арзигудек марказлаштирилган қуртхонамиз бор. Бу йил колхоз бўйича 140 қути қурт боқилаётган бўлса шундан 134 қутиси ана шу комбинатимизга жойлаштирилган. Илгари 2—3 қутидан қурт боқиб келаётган звенолар эндиликда йириклаштирилиб, ҳар бири 15—20 қутидан пилла тутадиган звеноларга айлантирилган.

Хўш, қурт боқишни марказлаштирилиши бизга қандай манфаат келтирди? Аввало, пиллачилар иши устидан доимий контроллик қилиб туриш, уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун қулай иш шароити яратиш имкониятини берди. Яна бир фойдали томони шу бўлдики, пилла қуртлари боқилаётган кезларда ҳам сабзавот экинларини сифатли ва ўз вақтида парвариш қилишимизга ҳеч қандай путур етмади. Негаки, марказлаштирилган қуртхонада ортиқча ишчи кучларининг бўлишига хожат қолмас экан.

Колхозимиз пиллачилари дастлабки кунлардан бошлабоқ енг шимариб ишга киришишди. Машҳур Олияхон Султонова методини қўллашиб, қуртларни жадал усулда боқишга ҳаракат қилишди. Чунки улар қуртлар қанча тез пилла ўрашга киришса, ҳосил эрта йиғиштириб олинишини, сарф—харажатларнинг камайишини, ҳаммадан муҳими пилла топшириб бўлгандан кейин, дала ишларида қатнашиш имконияти тезроқ туғилишини яхши билишарди.

Марказлаштирилган қуртхона озода, ҳавоси тоза, ҳарорат доимо мўътадил сақланди. Қуртлар баргларга ўз вақтида тўйғазиб турилди, нобуд бўлишига йўл қўйилмади. Натижа чакки бўлгани йўқ. Қуртлар эрта дастага кирди. Барвақт пилла ўрай бошлади. Мана бугунги кунда қуртхонада ҳар қачонгидай иш қизғин боряпти. Пилла ҳосилини териш бошланиб кетди. Ҳадича Сафарова, Салима Аҳмаджонова, Лола Турғунбоева каби миришкор пиллачиларимиз ҳосил теримини биринчи бўлиб бошлаб беришди. 12-20 дан қути қурт уруғи боқишган Солия Услиддинова. Толиб Қодиров ўртоқлар бошлиқ звенолар ҳам бугун-эрта давлатга пилла—тилла топшира бошлайдилар. Кеча колхоз правлениеси пешқадам бригада бошлиғи Абдулла Нуржонов ва моҳир пиллачи Ҳадича Сафароваларни қиммат баҳо буюмлар билан мукофотлади. Хўжалигимиз бўйича 140 қути қурт боқдик. Ҳар қутисидан 70 килограммдан ҳосил кўтарамиз, деган ниятимиз бор. Ҳозирги ҳосилнинг чўғи зиммага олган мажбуриятимизнинг ортиғи билан бажарилишидан дарак беряпти .Пиллачиларимиз аҳиллик билан, меҳнат қилиб етиштирилган ҳосилни тезроқ териб олиш ва давлатга топшириш учун астойдил курашмоқдалар.

С. ЖЎРАЕВ,

Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхознинг раиси.

ЕР куррасида

ДАНИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

КОПЕНГАГЕН, 24 май. (ТАСС). Дания Компартияси Марказий Комитетининг 22 ва 23 майда бўлиб ўтган пленуми халқаро проблемаларни ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлиги масалаларини қараб чиқди. Шунингдек пленум Дания Компартиясининг раиси Кнуд Есперсеннинг сиёсий вазият ва партиянинг шу йил ноябрь ойида бўладиган съезди арафасида партиянинг вазифалари тўғрисидаги докладини ҳам муҳокама қилди.

Марказий Комитет пленумининг бугун «Ланд ог фольк» газетасида эълон қилинган баёнотида шу нарса айтиладики, АҚШнинг Вьетнамдаги ва Доминикана Республикасидаги агрессияси бутун дунёда тинчликни сақлаш ишига жиддий хавф солувчи вазиятни вужудга келтирди. Тинчликни сақлаб қолмоқ учун бутун куч-ғайратни сарфламоқ зарур.

Дания ҳукумати Вьетнам масаласини тинч бартараф этиш учун 1954 йилги Женева битимлари асос қилиб олиниши лозим деб айтди. Бунинг маъноси шуки, дейилади баёнотда, америкаликлар Вьетнамдан чиқиб кетишлари керак ва Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи ҳеч қандай шартсиз эътироф қилиниши лозим.

ДОМИНИКАНА РЕСПУБЛИКАСИДА АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Доминикана Республикасидаги вазият кескинлигича қолмоқда. Ҳарбий нуқтаи назардан қараганда, деб таъкидлайди Ассошиэйтед Пресс Агентлигининг обзорчиси Хайта-уэр, бу вазият хатарли портлашлар юз беришига олиб бориши мумкин, сиёсий нуқтаи назардан қараганда, тартибсизликдан иборат бўлиб, дипломатик нуқтаи назардан қараганда, АҚШнинг Латин Америкасидаги кўпгина мамлакатлар билан келажакдаги муносабатларига «раҳна солиш» хавфини туғдирмоқда.

Америка давлатлари ташкилоти маслаҳат сессиясининг қарорига мувофиқ, Доминикана Республикасида «нормал шароитни тиклаш» учун расмий масъулият америка давлатлари ташкилоти қўшинларининг оз сонли контингенти зиммасига юклатилди. Бразилия, Гондурас, Никарагуа ва Коста-рика бўлинмаларидан иборат бўлган америка давлатлари ташкилотларининг ана шу кучларини 2 минг кишига етказиш мўлжалланмоқда. Бу қўшинларга Бразилия генерали Уго Панеско Алвим қўмондонлик қилади. Доминикана Республикасидаги америка қўшинлари қўмондони Палмер унга муовин қилиб тайинланди.

Ҳақиқатда эса, аввалгидек ҳозир ҳам америка қўшинлари воқеаларнинг бундан буён АҚШ учун қулай тарзда ривожланиб боришини таъминэтишда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Америка қўшинларининг сони америка давлатлари ташкилоти қўшинлари сонидан қарийб 15 баравар кўплик қилади. Президент Жонсоннинг махсус ёрдамчиси М. Банди Доминиканада Қўшма Штатларнинг манфаатларига мос келадиган ҳукумат тузиш учун зўр бериб махфий иш олиб бормоқда.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 23 майда Санто-Домингода америка давлатлараро қуролли қўшинлар расмий равишда тузилди. Давлат департаментининг матбуот масалалари билан шуғулланувчи вакили маршалл Райт буни матбуот конференциясида эълон қилди.

Ана шу қўшинлар, деди у, Бразилия генерали Уго Панаско Алвим қўмондонлиги остида бўлади. Америка генерали Палмер қўмондоннинг муовини қилиб тайинланди.

Ҳозир Санто-Домингода турган америка қўшинлари америка давлатлараро қуролли кучларнинг бир қисми ҳисобланади, деб қўшиб қўйди Райт.

Ф. ИОНАС—АВСТРИЯ ПРЕЗИДЕНТИ

ВЕНА, 24 май. (ТАСС). Кеча ўтказилган сайловда Австрия Социалистик Партиясининг номзоди Франц Ионас Австриянинг янги президенти қилиб сайланди. Унинг фойдасига 2.324.474 овоз берилди.

Ф. Ионаснинг рақиби — Австрия халқ партиясининг номзоди Альфонс Горбах 2.260.992 овоз олди.

* * *

Франц Ионас 1899 йил 4 октябрда Венада туғилган. Биринчи жаҳон урушида қатнашган. 1919 йилдан 1932 йилгача Ионас матбаачи бўлиб ишлаган ва айни маҳалда ишчиларнинг олий мактабига қатнаб турган. Худди ўша пайтда Ф. Ионас Австрия Социал-Демократик партиясининг фаолиятида қатнашган.

Ф. Ионас революцион социалистлар конференциясида қатнашганлиги учун 1935 йилда қамоққа олинган, лекин бир йилдан кейин, 1936 йилда қамоқдан бўшатилган.

1945 йил апрель ойида Вена озод қилинганидан кейин Ф. Ионас шаҳардаги 21-районнинг маҳаллий бошқармасида ишлайди. Ф. Ионас 1951 йилда Вена бургомистри қилиб сайланади. У 1953 йилдан бери Австрия миллий кенгашининг депутатидир.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ҚОҲИРА, 24 май. (ТАСС). Арабистон ярим ороли жанубий миллий озодлик фронтининг Қоҳирадаги ваколатхонаси бу ерда эълон қилган ахборотда қуйидагилар айтилади: Радфон атрофида Жанубий Арабистон қўзғолончилари юк машинасини ўққа тутган пайтда етти инглиз солдати ўлдирилди ва бир неча инглиз солдати ярадор қилинди. Ахборотда Жанубий Арабистон ватанпарварларининг дала яқинида инглизлар патрули йўлига пистирма қўйганликлари ҳам айтилади. Тўқнашув вақтида уч солдат ўлдирилган.

ТИНЧЛИК ФОРУМИ ОЛДИДАН

ХЕЛЬСИНКИ. 24 май. (ТАСС). Бу ерда тинчлик, миллий мустақиллик ва қуролсизланишга бағишланган жаҳон конгрессига тайёргарлик кўрувчи халқаро комитетнинг мажлиси тамом бўлди.

Мажлис қатнашчилари конгрессни уюштириш ва унинг иши билан боғланган масалаларни муҳокама қилдилар. Улар, жумладан, Американинг Вьетнамдаги агрессиясини тўхтатиш учун, мустамлакачилар зулми остида бўлган халқларни озод қилиш учун, қуролсизланиш, Европа хавфсизлигини таъминлаш учун кураш каби муҳим масалаларни ўз ичига олган кун тартиби юзасидан тавсиялар ишлаб чиқдилар.

Ташкилот комиссияси тузилди. Бу комиссия Хельсинкида ўз ишини бошлаб юборди.

Комитетнинг тавсияларига мувофиқ ,жаҳон конгресси 10 июлдан 15 июлгача Хельсинкида давом этади. Конгрессда қатнашиш учун жаҳондаги барча тинчликсевар кучларнинг турли-туман доиралари таклиф этилади.

Комитет делегатларнинг актив иштироки билан иш олиб борди. Делегатлар барча мамлакатларда тинчлик тарафдорларининг халқаро форумига қизиқиш жуда катта эканлигини таъкидладилар.

СОВЕТ КОСМОНАВТИ ЭРОНГА КЕЛДИ

ТЕҲРОН, 24 май. (ТАСС). Совет Иттифоқи билан маданий алоқалар Эрон жамиятининг таклифига биноан, космонавт учувчи В. М. Комаров кеча Теҳронга келди.

Америка ва Жанубий Вьетнам самолётлари Вьетнам Демократик Республикаси территориясини муттасил бомбардимон қилмоқдалар ва ўққа тутмоқдалар. Душман қалхатларидан Ватанни ҳимоя қилиш учун мамлакатнинг бутун аҳолиси оёққа турди. Кўпгина ҳаво қароқчилари Вьетнам ерида уриб туширилди. Суратда: Зенит пулемёти расчёти ҳаво муҳофазаси постида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ПИСКЕНТЛИКЛАР ТУҲФАСИ

БЎКА («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). 1-«Пискент» совхозининг ишчилари районда биринчи бўлиб, янги пилла ҳосили топширишга киришдилар.

Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қатнашчиси, 65 ёшли тажрибали пиллачи Шарофат опа Исаева тайёрлов пунктига ҳар қутисидан 80 килограммдан ҳосил топшириб, планини анча ошириб бажарди. Тезкорлик усулда пилла боққан Раҳмон Маматқуловнинг эришган ютуқлари ҳам мақтовга лойиқ. У ярим қути ипак қуртидан 39 ўрнига 60 килограмм ҳосил топшириб, планни 200 процент адо этди. Кекса коммунист Едгор Султонов, Зоир Рисметов ва бошқа пиллабоқарлар ҳам баракали хирмон кўтаришди.

— Совхозимизда, — дейди агроном Зарифа Деҳқонбоева, — илғор пиллачилар тажрибаси кенг оммалаштирилаётгани учун шундай яхши кўрсаткичга эришмоқдамиз.

Совхоз пиллачилари 335 қути ипак қуртидан 20 тонна ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар, тайёрлов пунктига кунига 1,5—2 тоннадан ҳосил топширмоқдалар.

ЮКСАЛИШ РЕЖАЛАРИ

Яқингинада бизнинг совхозда на йўл, на электр ва на дурустгина иморат бор эди. Бир неча пастқам иморатларгина қаққайиб турарди. Ҳозир хўжалигимизнинг қиёфаси ўзгариб, одамларимизнинг ишга ихлос ва муҳаббатлари зўр. Ўнта уй-жой қурилди. Яна 10 та уй қурилаяпти. 500 тонна сабзавот сиғадиган омбор, болалар боғчаси, ғалла омбори, идора, ўғитхона, устахона қурила бошланди. Юқори вольтли электр келтирилди. Янги магазин ишга тушди. Совхозга борадиган йўлнинг бир қисмига асфальт ётқизилди.

Совхоз ишчиларининг ғайрати ва ташаббуси билан 250 гектар янги боғ бунёдга келди. Шимолий Тошкент каналидан Жонталаш деган жойдаги қирларга сув чиқариш учун бошланган ҳаракатимиз яхши натижа билан якунланди. Каналдан 30 метр баланд тепаликка ўз кучимиз билан иккита насос ўрнатилди ва юз гектарга яқин қир ерлари экинзорларга айлантирилди.

Бу йил совхоз коллективи 4200 тонна яъни ўтган йилга нисбатан 700 тонна кўп сабзавот маҳсулотлари етиштиришга, 600 тонна дон ва бошқа маҳсулотлар топширишга аҳд қилган. Экин майдонлари насос билан сув чиқариш ҳисобига 120 гектар кенгайди. Ишчиларимиз ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни сўзсиз бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Бироқ ҳали совхоз ишини кенг ривожлантириш учун зарур бўлган ҳамма проблемалар ҳозирча ҳал бўлгани йўқ. Катта куч сарфланиши лозим бўлган бир талай ишлар борки, бу проблемаларни ҳал қилмай туриб совхозимизни илғор хўжаликка айлантириб бўлмайди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг махсус бригадаси хўжалигимиздаги аҳволни тўла ўрганиб чиқди ва бу масалаларни ҳал қилишни тегишли ташкилотларга топширди.

Илгари совхозимиз жойлашган ерларда колхозларни 800 гектардан ортиқ суғориладиган ерлари бўлган. Кейинги вақтларда мана шу экин майдонлари 400 гектардан ҳам камайиб кетди. Хийлагина ерни шўр босган, зовурлар тозаланмаганидан бир талай ерлар яроқсиз ва ботқоқликка айланиб қолган. Шунинг учун катта ҳажмда мелиоратив ишлари амалга оширилиши, зовурлар тозаланиши, бунинг учун совхоз зарур техника билан таъминланиши лозим. Шунда хўжаликдаги суғориладиган экин майдонларини 1200 гектаргача етказиш мумкин бўлади. Мана шу ерларда 500 гектар узумзор, олмазор боғлар яратса бўлади.

Ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилаш, шўрини қочириш учун зовурларни тозалаш билан иш битмайди. Илгари ерлар тоза эди. Ҳозир эса шўр босиб кетган. Нега шундай. Бунга шимолий Тошкент канали Аччиқ кўл орқали оқиб ўтаётгани сабаб бўлаётир. Аччиқ кўлдаги шўр сувлар канал сувига қўшилиб келиб ерларимизни шўрлатиб юбораяпти. Бу сувдан биздан бошқа «Назарбек» совхози. Тўқимачилик комбинатининг ёрдамчи хўжалиги, «Тошкент» совхози. Қозоғистондаги «Октябрь 40 йиллиги» совхози фойдаланади. Агар шимолий Тошкент канали суви Аччиқ кўл сувидан ажратилмаса бу аҳвол яна давом этаверади. Биз область сув хўжалик ташкилотларини бу масалага алоҳида эътибор беришларини сўраймиз.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун кенг йўл очиб берди. Колхоз ва совхозларга беқиёс катта енгилликлар вужудга келди. Биз мана шу имтиёзлардан тезроқ фойдаланишни, алоқадор ташкилотлар бу йўлда дадил қадам ташлашларини истаймиз. Айниқса ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилашга тезроқ киришишларини талаб қиламиз.

Март Пленуми қишлоқ меҳнаткашларига қулай маиший шароит яратиш, уларнинг турмуш даражасини, маданий талабларини қондириш ишига ҳам катта эътибор бериш зарурлигини алоҳида уқтириб ўтди. Аммо ҳали бизнинг совхозимизда одамларга хизмат қиладиган, уларнинг талабларини тўла қондира оладиган имкониятлар етарли эмас. Турар-жой, клуб, дала шийпонлари, водопровод, мактаб ва бошқалар бугунги талабга жавоб беролмайди.

Ўтган йили хўжалигимиздаги ишчилар сони 70 киши эди. Бу йил 120 кишига етди. Биринчи навбатда турар-жой, сув билан таъминлаш, маиший хизмат кўрсатиш биринчи вазифалардандир. Аммо бизда турар-жойлар жуда секин қурилаяпти. Ҳозиргача ичимли сув масаласи ҳал бўлгани йўқ. Шаҳардан сув ташиб ичилмоқда. Қудуқлардан эса ичиб бўлмайдиган минерал сув чиқмоқда. Шунинг учун ҳам Чирчиқдан водопровод келтириш масаласи кўтарилаётир. Бу водопровод бир қатор хўжаликларни сув билан таъминлайди. Шунинг учун ҳам водопровод қуришни тезлаштириш биринчи даражали аҳамиятга эгадир.

Партиямиз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун беқиёс катта ишларни бошлаб берган бир пайтда тегишли ташкилотлар бизнинг талаб ва эҳтиёжларимизни қондирмоқ учун амалий чоралар кўрадилар деб ишонамиз. Ана шунда хўжалигимиз боғ ва йирик сабзавоткор хўжалик бўлиб қолади.

О. УСМОНОВ.

Калинин районидаги «Москва» совхозининг директори.

70 МИНГИНЧИ ТРАКТОР

Куни кеча корхонамиз коллективи навбатдаги зафарни қўлга киритди. Йиғув цехи коллективи 70 мингинчи агрегатнинг сўнгги қисмини йиғиб бўлди. Корхонамиз ташкил этилгандан бери машинасозлар шунча трактор ишлаб чиқариб пахтакорларга ҳадя этдилар. Сўнгги агрегатни йиғишда слесарь Б. Шевцов, созловчи Т. Далабоев, токарь Э. Муҳсимов ўртоқлар фаол иштирок этдилар. Бу муваффақиятга эришишда механика ва асбобсозлик цехлари коллективларининг ҳам ҳиссалари катта бўлди.

Корхонамиз ёшлари ҳам Ўзбекистонда комсомол ташкилотининг 40 йиллик байрамига ўз муносиб совғалари билан келишга қарор қилган эдилар. Улар бўш вақтларида бир неча агрегатни йиғиб бериш учун кураш бошладилар. Мастер Р. Зокиров, шлифовкачи А. Трофимов ва З. Охунжонова ўртоқлар ташаббуси билан ҳозиргача иккита агрегат тўла-тўкис йиғиб қўйилди. Айёмгача ёшларимиз яна бир неча тракторни қўлдан чиқариб беришади. Бу комсомолнинг 40 йиллигига бизнинг туҳфамиз бўлади.

С. ТУЛАЕВ.

Ўзбекистон трактор-йиғув заводи мастери.

БОЛИВИЯДА ҚУРОЛЛИ ТЎҚИНИШЛАР

ЛА-ПАС, 24 май. (ТАСС). Боливияда кончилар, темир йўлчилар, бинокорлар ва саноатнинг бошқа тармоқларидаги ишчилар 17 майдан бошлаб ўтказилаётган умумий забастовка меҳнаткашлар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида қуролли тўқинишга айланди.

Кончилар радиостанциясининг хабар беришича, ҳукмрон ҳарбий хунта қўшинларни шахтерлар яшайдиган районларга ташлади. Ҳукумат қисмлари Кани шаҳрига ҳужум қилдилар.

Кучайтирилган армия бўлинмалари Оруронн кончилар яшайдиган бошқа районлардан ажратиб қўйиш учун бу шаҳарни қуршаб олмоқдалар. Ҳукумат қисмлари билан кончилар ўртасида қуролли тўқиниш бўлди. Бунинг натижасида саккиз киши ўлди ва икки киши ярадор бўлди.

Ҳарбий хунтанинг армия ёрдами билан Оруро меҳнаткашларидан қасос олиш йўлидаги уринишлари мамлакатдаги вазиятни янада кескинлаштириб юборди.

Ла-пасда «Сентраль обрера боливиана» касаба союз бирлашмасининг пленуми бўлди. Бу пленумда репрессияларга ва қамал ҳолатига қарамай, забастовкани давом эттириш ҳамда бу забастовкани аҳолининг кенг қатламлари орасига ёйиш чораларини кўриш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Кончиларнинг радиостанциялари ҳарбий хунтага қарши ва Америка монополияларининг мамлакатдаги зулмига қарши биргаликда кураш олиб бориш учун деҳқонларни иш ташловчиларга қўшилишга даъват этмоқда.

Кончилар отряди Кочабамба шаҳри яқинидаги тош йўлда ҳарбий хунта бошлиғи генерал Рене Барьентос ва унинг ҳамроҳлари тушган автомашиналарга ҳужум қилди. Икки ўртада бошланган жанг натижасида генерал соқчиларидан бир солдат ўлдирилди ва уч солдат асир олинди.

* * *

ЛА-ПАС, 24 май. (ТАСС). Боливия қўшинлари мамлакатнинг тоғ районларида иш ташлаган шахтерлар ишғол қилиб турган конларга кенг ҳужум бошладилар. Қўшинлар кеча шахтерлар яшайдиган Кани шаҳрига бир неча марта ҳужум қилди. Бу ҳужумларнинг ҳаммаси даф қилинди.

Ла-пасдан 390 километр наридаги Квичисла шаҳри атрофида жанг давом этмоқда. «Сан-хосе» ва «Потоси» конлари ишғол қилинди. Кон районлари ҳарбий ҳаракат зонаси деб эълон қилинди.

Ҳукуматнинг хабар беришича, мамлакатнинг жанубий районларида шахтерлар тўрт темир йўл кўпригини портлатганлар ва бунинг натижасида Аргентина билан алоқа узилиб қолган.

КОЛХОЗ ФЕРМАСИ—ИНСТИТУТ ФИЛИАЛИ

ЮНУСОБОД. (ЎзТАГ). Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари иккинчи ярим йиллик ҳисобига сут топшира бошладилар. Областда энг кўп сут соғиб олаётган комсомол-ёшлар фермасининг коллективи ана шундай муваффақиятга эришди. Ферма республика чорвачилик илмий тадқиқот институтининг филиали бўлиб қолди. Бу воқеа шундай юз берди: комсомол аъзоси Озода Мирзаҳмедова мактабни тамомлагач сут соғувчи бўлишга аҳд қилди. У, республикада танилган чорвадор Бўринисо Исҳоқовани ўзига устоз қилиб танлади. Бўринисо Исҳоқова электр асбоб билан сут соғишни ва молларни илғор усулларда боқишни Озодага ўргатди. Озода сут соғишни йил сайин кўпайтира бошлади. Масалан, у ўтган мавсумда ўзига бириктилган 17 бош сигирнинг ҳар биридан 5263 килограммдан сут соғиб олиб. Ленин ордени билан мукофотланди, Тошкент область Советига депутат қилиб сайланди.

Агар орттирилган тажриба кўпчилик учун фойдали бўлмаса алоҳида қўйилган рекордларнинг қандай аҳамияти бор? Озода мактабга тез-тез борар, қизларни ўзи севган касбни ўрганишга чорлар эди. Озодадан намуна олиб, фермага мактабни битирган яна ўнта қиз келди. Улар орасида Дилором Зиёдова, Мукаррам Эргашева, Жаннат Жўраевалар бор. Қизлар изланиш бўлмаган жойда ҳақиқий ижодкорлик бўлмаслигини яхши тушундилар. Комсомол қизлар энг аввал маслаҳат сўраб институтга бордилар. Сўнгра олимларнинг ўзлари колхозга келишди. Ташаббускор қизлар ёрдамида олимлар сут соғишни кўпайтириш, молларни озиқлантиришда янги рациондан фойдаланиш тажрибаларини ўтказдилар. Сут соғувчи қизлар белгиланган тематикадаги барча ишларни аниқ ва пухта бажардилар. Натижада колхоз ўтган йили 230 бош сигирнинг ҳар биридан 3.500 килограммдан сут соғиб олди. Чорвачилик рентабел тармоққа айлантирилди. Хўжалик ўтган йили чорвачиликдан 178 минг сўм даромад олди. Бу йил олинадиган даромад ҳам бундан кам бўлмайди.

САИДХОН ОВГА ЧИҚДИ...

ФЕЛЬЕТОН

Машҳур ўзбек масалчиси Гулханий ўзининг «Дурадгор билан маймун» қиссасида қўлидан келмайдиган ишга уриниб панд еган баъзи шудсиз, ҳунарсиз кишилар устидан шундай кулган эди: Тоғда дарахт кесаётган дурадгор ходанинг бир учини ёриб пона қоқиб қўйган экан. Уни кузатиб турган маймун: бе, шу ҳам иш бўптими деб, унутиб қолдирган тешасини олиб келиш учун кетган дурадгор ишини давом эттирмоқчи бўлибди. Лекин қўлидан келмабди. Думи ёғоч орасида қисилиб қолган маймун қутилиш иложини тополмай, охири шарманда бўлган экан.

Алҳазар, биз Саид Нурматовни ўз кўнглига эрк бериб панд еган маймунга ўхшатмоқчи эмасмиз. Лекин Бекобод район колхозлараро қурилиш ишларига қош қўяман деб кўз чиқариб кетганлиги ўша тақлидчининг ҳаракатига жуда ўхшайди. Қиссадан ҳисса туғилибди, дегандек, энди гапнинг буёғини эшитинг.

...Кунларнинг бирида республика автотрестининг собиқ диспетчери Саид Нурматов будкада тишини ковлаб ўтирган эди, назарида роҳат қилгандек бўлди. «Во ажабо, кичкинагина шу зиндаша чўпки кишига шунчалик ҳузур беряпти, демак, ёғочда ҳикмат кўп экан» — ҳаёлидан ўтказди у. Шу баҳона Нурматовнинг ёғочга ихлоси ошиб, кўнгли бирор қурилиш ташкилотига раҳбарликни қўмсаб қолди. Нима ҳам дердик. Бу ҳам бўлса бекободликларнинг «бахти»да... Нурматов оғиз билан Ойда иморат ясаб, бир йўла район тепасини ҳам чакка ўтмайдиган қилиб ёпиб бермоқчи эди, яхшики улар «Ҳозирча ердаги қурилишимизни битириб туринг» деб розилик беришмади. Шундан кейин Нурматов тўрт поғона пастга тушиб, ишни ҳаёл аршинида шундай авж олдирдики, қурилиш яқин ўртада бунақа жадал усулда борган эмас...

Бир томонда бўлажак бинолар пойдевори қўзиқориндек ердан ўзи кўтарилиб келяпти. Яна бир томонда эса, ҳар бири ястиқдек келадиган қанотли ғиштлар замин устига келиб ўзи териляпти. Қарабсизки, кампир туршак шимгунча терак бўйи кўтарилган деворлар усти ёпилиб, одамларнинг бир газчўп тортиши билан бинонинг тўрт томони сувоқдан чиқиб турибди. Мана бу девқомат кишилар эса чўткани сутли ҳовузга ботириб, оқлаб туришибди.

Шундай қилиб, кўкнори ҳисоб билан бутун Навоий, Ленин номли колхозларда тепасига чиқса Тошкент кўринадиган бешта уй-жой, «Победа», «Коммунизм» колхозларида чертса жаранглайдиган бузоқхона, гапирганда садо берадиган ҳаммомдан тортиб клубгача «қабулга тахт» қилиб қўйилди. Ана энди Нурматов номига лайлак қордек ёғилиб келаётган «раҳматнома»ларни кўринг. Ҳали бу хўжаликдан, ҳали у хўжаликдан келиб, уни «табриклаб» кетаётганларнинг ҳисобини олиб бўлмади. Эндигина уларни кузатиб бўлиб, хонада якка ўзи терисига сиғмай ўтирган Нурматов: Қойил-е, — деди, ўзига ўзи ҳаёл аралаш. — Мана шартномадаги биноларни ҳам хаш-паш дегунча пардоздан чиқариб қўйдинг. Битта раҳбарни қўлидан шунчалик иш келади-да, Ахир, қурилиш қаёқда-ю, мен қаёқда. Умримда бирорта деворга гувала қўйган бўлсам ҳам бир нав эди. Қурилишдан 40 чақирим нарида юрган одам шунчалик иш қилиши... Энди ҳамма гап ана шу «тайёр» объектларни эга-эгасига топширишда...

Аттанг, Нурматов эндигина елкасидан тоғни ағдарай деб турганда телефон жирингладими, ё ер қимирладими, билиб бўлмади. Ҳар ҳолда қанча меҳнат сарфлаб ҳаёл лентасида қурган бинолар қанот чиқариб ҳар томонга тарқаб кетди. Бевақт қўнғироқ қилган кимсадан норози бўлган Нурматов худди қимматбаҳо буюмини йўқотган кишидек оғир нафас олди-да, истар-истармас трубкани қулоғига тутди:

— Эшитаман. Ким? Қайси Отабоев. Навоий номли колхознинг раиси дейсизми? Хўш, хизмат. — Нурматов бирдан худди аччиқ бир нарсани тишлаб олгандек афтини бужмайтирди, — Бузоқхона? Қанақа бузоқхона? Менга қаранг, ҳозир эсимда йўқ. Кейинроқ қўнғироқ қиларсиз, — деган эди, трубкадан «хаёлпарастлик ҳам эви билан-да ўртоқ Нурматов, ахир бузоқхонага пойдевор қўйилганига мана бир йил тўлди. Сансалорликни ҳам чеки бўлиши керакда», — деган овоз келди.

— Э, шунақа денг? Демак қурилишнинг ярмиси битган демоқчисиз-да. Ҳарҳолда ишнинг пойдевори пухта булса... мана мендан қиёс... Йўқ-е, кечирасиз... Умуман ҳар бир нарсанинг пойдевори мустаҳкам бўлгани маъқул. Ана шунда иморат ҳам кўпга чидайди. Нима? Девори хом ғишт билан кўтарилибди дейсизми? Менга қаранг, сизга смета керакми, бузоқхонами. Пишиқ ғишт оғир бўлади. Унақа юкни фақат қоғоз кўтаради. Ҳа, тилсиз мол деворнинг пишиқ ё хом ғишт билан кўтарилганини пайқамайди. Кейин мен сизга айтсам, 27 минг сўмга биз бузоқхона қураяпмиз. Бошқа одам пашшахона ҳам қуриб бермайди. Ҳа, шунинг учун хафсала келгунча буёғига сабр қиласиз.

Нурматов трубкани шарт этиб қўйди-да, яна ҳаёл дарёсига шўнғиб кетди.

Келинг, Нурматов ҳаёлга сурати тушиб турган биноларни эгасига топшириб чиққунча, сизни ўтган йили битказилиши керак бўлган қурилиш объектларининг тақдири билан таништирайлик. Хўш, оғизда Ойда иморат ясамоқчи бўлган ҳаёлпараст Нурматов қарийб 155 минг сум маблағ ҳисобига нима қуриб берди? Афсуски, шартномадаги 15 та уй-жой, 4 та бузоқхона, 4 та ўғит сақлайдиган омбор, трактор бостирмасидан кўнгил учун бирортаси ҳам қуриб битказилгани йўқ.

Мана, «Победа» колхозидаги «пойдевори мустаҳкам» бузоқхона қурилишининг аҳволи. Тўрт энлик пойдевор устига бундан бир йил илгари 200 тача хом ғишт қандай қўққайтириб қўйилган бўлса, ҳозиргача шу аҳволда ётибди. Пиёз пўстига ўхшаш бу чала бино қаттиқроқ шамол бўлса, худди беланчакка ўхшаб бориб келаяпти. Хона ичига ётқизилган бетон аллақачон ёрилиб, сопалакларга ажралиб кетган.

— Қарийб 8 минг сўм пул тўлаб, ана шунақа тўрт пақир сопалак билан 200 дона ғиштга эга бўлиб ўтирибмиз, — куюниб дейди колхоз раиси Э. Хатамов.

Қўйингчи, колхозлардаги Нурматовнинг қўли теккан қурилиш объекти борки, ҳаммаси чала жон бўлиб ётибди. Саидхон овга чиқди, кетидан ғовға чиқди, дегандек Нурматов Навоий номли колхозда нари-дан-бери устини ёпиб тўртта уй-жой биносини фойдаланишга топширган ҳам эди, орадан ҳафта ўтмай ишининг пачаваси чиқди: Бинонинг эшигини очсак, тепасидан тупроқ ёғилди. Деразалари бир томонга қараб, шох ташлайдиган оҳанг чиқарди. Бўёқ бетини кўрмаган полидан туйнуклар очилиб, деворлари қовун пўчоғидек ҳар еридан ёрилиб кетаверди. 30 минг сўм ҳисобига қад кўтариб, бир ойда вайрон бўлган бу бинони кўрган колхозчилар ҳозир:

Нурматов қурган иморат вайрона бўлди найлайин,

Колхозимиз пулдан ажраб ҳайрона бўлди найлайин, деб ҳиргойи қилиб юришибди.

Албатта, пули куйган колхозчилар нима десалар ҳам ҳақлари бор. Лекин қизиғи шундаки, район раҳбарлари хўжаликлардаги қурилиш тақдирини умрида қўлига теша ушламаган собиқ ҳуқуқшунос Саид Нурматов қўлига топшираётганда қаёққа қарашган эди. Мана, санамай саккиз дейишнинг оқибати. Нурматов-ку, на ерда ва на осмонда иморат ясаб, қурилишнинг кўзини чиқариб кетишга кетди, колхозлар минг-минглаб маблағидан ажраб, яна эски ҳаммом, эски тос билан қолаверди. Хўш, колхозчиларнинг пуфак бўлиб осмонга учган пулларини ким қайтаради? Ҳозирча бу жумбоқ.

А. ШАЙХОВ.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

СТОМАТОЛОГЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкентда стоматологлар ва тиш докторларининг иккинчи республика илмий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда Ўзбекистоннинг барча областлари ва Қорақалпоғистон автоном республикасининг 400 дан ортиқ вакили иштирок этди.

Конференцияни Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Н. Маҳмудова очди. Республика бош стоматологи Н. Н. Мазалова стоматология ёрдами ва уни ривожлантириш истиқболлари ҳақида қизиқарли доклад қилди. Шаҳарнинг бош стоматологи М. И. Лавочник эса пойтахт аҳолисига стоматология ёрдами кўрсатиш аҳволини яхшилаш ҳақида гапирди. Сўнгра республика стоматология илмий жамияти раиси Л. Е. Фролова яқин беш йил ичида Ўзбекистонда тиш касалликларини ўрганиш соҳасида бўладиган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

Конференция қатнашчилари 30 дан ортиқ доклад тингладилар. Конференцияда тиш даволаш хизматини янада яхшилаш юзасидан кўрсатмалар қабул қилинди.

ОНА ЮРТНИ КУЙЛАБ

Пушкин номли маданият ва истироҳат боғига бу сафар шоирлар таклиф этилди. Она юрт темасида мушоира кечаси ўтказилди. Филология фанлари кандидати О. Шарафиддинов кечага меҳмон бўлиб келган шоирларни таништиргач, боғ узра севимли диёр ҳақидаги муҳаббат билан битилган сатрлар янгради. Шоир Султон Акбарий «Она юрт» шеърини ўқиб берди. Шунингдек, Хусниддин Шарипов, Юсуф Шомансур ва Абдулла Ориповлар ҳам ўз ижодларидан намуналар ўқишди. Дам олувчиларда чуқур таассурот қолдирган бу кеча Охунбобоев номли маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти билан якунланди.

РАДИОҲАВАСКОРЛАР ИЖОДИ

Округ офицерлар уйида республика радиоҳаваскорлари ижоди виставкаси очилди. Бу ерда етакчи радиоконструкторлар ва ҳаваскор мактаб ўқувчилари ишлари билан танишиш мумкин. Томошабинлар радиоэлектрониканинг халқ хўжалигида қўлланилиши билан қизиқиб танишмоқдалар.

Тошкентлик конструкторлар К. Сливицкий, В. Ичалов ва врач И. Гитин юракни ўрганишда ёрдам берадиган бир неча приборларни виставкага тақдим этишган. Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институти радиоҳаваскорлари ишлаган поезд радиостанцияларининг конструкцияси оригиналдир. Радио орқали бошқариладиган автобус моделини Крупская номидаги пионерлар саройининг тўгарак қатнашчиси Гриша Хоменко яратган. Шунингдек, А. Шокиржонов, А. Юсупов ва бошқа ёш техникларнинг ижодлари ҳам қизиқарлидир. Улар республикамиз радиоҳаваскорларининг катта муваффақиятларидан далолат беради.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ҳар йили кўплаб кадрларни тайёрлаб чиқармоқда. Яқинда бу олий ўқув юртини яна бир неча ёш мутахассис тамомлайди. Сиз бу суратда кўриб турган дипломатлардан (чапдан ўнгга) А. Ўтегулов, А. Абдувохидов, Т. Бикова, Э. Каримов, С. Сафаров, О. Чижакова ва З. Хўжанниёзовлар ҳам республикамизнинг узоқ районларига бориб ишлаш истагини билдирдилар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ЧОЙ 3.500 ЙИЛДАН БЕРИ МАВЖУД

Ҳиндистондан ривоят қилишларича, чой қарийб уч ярим минг йилдан бери маълум экан. Ўша замонларда Хитойда беморларни даволаш учун ва ичимлик тариқасида чой дамлаш одат бўлган экан. Эрамизнинг VI асрида будда динининг роҳиблари Японияга, шундан сал кейинроқ Ҳиндистонга чой олиб боришган. Араб савдогари Сулаймон ўзининг IX асрда Ҳиндистонга қилган сафари тўғрисидаги хотираларида ўша ерда беморларни даволаш учун чой ичириш одати борлигини эслаб ўтади.

Бошқа мамлакатларда чой фақат VIII аср охирларидагина кенг ёйила бошлаган.

1558 йилда Ҳиндистондан қайтаётган португалиялик савдогарлар бир оз миқдорда қуруқ чой барги олиб келишган. Бироқ, Португалияда ҳеч ким чойнинг қадрига етмаган. Голландлар ҳам дастлаб янги ичимликдан юз ўгирганлар, лекин қирол табиби Бонтено чойнинг фойдали ичимлик эканини кўпчилик олдида айтгандан кейин, Голландияда чойга нисбатан муносабат ўзгарган. Шу гапнинг кетидан чойга бўлган талаб жуда тез ошиб, савдогарларнинг олган даромадлари шу қадар кўпайиб кетганки, улар Бонтенонинг устидан зар қуйишган.

XVII аср ўрталарида Англияда чой фойдали ичимлик деган ном чиқарган, лекин ниҳоятда қиммат бўлгани учун фақат қирол оиласининг аъзолари ва бадавлат кишиларгина чой сотиб олишга қодир бўлган. Бироқ, орадан юз йил ҳам ўтмасдан чой мамлакатда кенг тарқалиб кетган.

Англия ҳукумати чойнинг даромад манбаи эканлигини тезда тушуниб, келтириладиган чой эвазига катта бож тўлаш тартибини жорий қилган. Шунинг орқасида контрабанда йўли билан чой келтириш кенг авж олиб. Германия императори инглиз контрабандачиларини чой билан таъминлаб турувчи махсус савдо кампанияси ташкил этган. Аҳвол Англия парламентида қизғин мунозаралар бошланиб кетишигача бориб етган ва чой эвазига олинадиган бож миқдори камайтирилган.

Чой эвазига жуда катта бож олинганлиги Америка колонистлари орасида норозилик туғдирган. Улар баъзан шу товарни қабул қилиб олишдан бош тортганлар. Машҳур «Бостон чойхўрлиги» деган воқеани барча тарих дарсликларидан топиш мумкин. Ўша вақтда дарғазаб бўлган колонистлар қирғоққа лангар ташлаб турган инглиз кемаларига чиқиб олиб, 340 яшик чойни денгизга улоқтириб ташлаганлар.

Бизнинг замонамизда чой ҳосиқ экватор мамлакатларидан тортиб, совуқ қутб районларигача ер куррасининг ҳамма жойида энг севимли ичимлик бўлиб қолди. 1964 йилда жаҳонда 975 минг тоннага яқин чой етиштирилган бўлса, шундан қарийб учдан бир қисми Ҳиндистонга тўғри келади. Ҳиндистонда етиширилаётган чойнинг деярли етмиш проценти бошқа мамлакатларга чиқарилмоқда. Цейлон, Хитой, Япония, Индонезия ва Совет Иттифоқи ҳам кўплаб чой етиштирувчи мамлакатлардан ҳисобланади.

В. ОСИПОВ,
ТАСС мухбири.

ЯНГИ СЕКТОР

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёти институтида янги энциклопедия сектори ташкил этилди. Унга таниқли олим Х. Зарифов бошчилик қилмоқда.

Шунингдек, бу бўлимга республиканинг йирик олимларидан К. Хоназаров, В. Зоҳидов, А. Қаюмов, И. Мўминов, И. Султонов сингари ўттизга яқин киши жалб этилди.

Ҳозир секторда ўзбек халқининг бой маданий тарихи асосида 14-16 томдан иборат катта энциклопедия тузиш соҳасида қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

С. БАРАТОВ.

„ЖАЖЖИ“ СТАНОК

ЕРЕВАН. Кировокан машинасозлари ҳажми қўл машинадан катта бўлмаган токарлик станоги ясадилар. Бу станокда диаметри 50 миллиметргача бўлган деталларни ишлаш мумкин. Унинг махсус мосламалари деталларни пармалаш, ўйиш ва йўниш имконини беради. «Жажжи» станок рўзғордаги электр плиткадан сал кўпроқ электр энергияси ишлатади, холос. Унинг баҳоси эса ўрта даражали радиоприёмникдан қиммат бўлмайди. (ТАСС).

МУЗИКА УНИВЕРСИТЕТИ

Пойтахтимизнинг Куйбишев районидаги маданият уйида ташкил топган «Музика маданияти» халқ университети машғулотлари қизиқарли ўтмоқда. Университет ректори Тошкент Давлат консерваториясининг профессори Н. Ф. Орловнинг ўзи шахсий намуна кўрсатиб, мазмунли лекциялар ўтказди.

«Музиканинг асосий жанрлари ва формалари», «Музика ва унинг жамиятдаги роли», «М. Глинка — рус классик музикасининг асосчиси» деган темаларда ўқилган лекциялар ҳам тингловчиларга манзур бўлди.

«Музика маданияти» университети машғулотларига ҳозир 60 га яқин тингловчи қатнашмоқда.

М. ТУЙЧИЕВ.

ЮБИЛЕЙ АЛЬМАНАХИ

Шу кунларда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти ўқитувчилар ва студентлар коллективи институтнинг 30 йиллик юбилейига тайёргарлик кўрмоқдалар. Юбилейга атаб альманах тайёрланмоқда. Альманахга ўқитувчи ва студентларнинг асарлари киритилади. Шоир Ўткир Рашид бошчилигида тил ва адабиёт факультетининг ўқитувчилари энг яхши ишларни танлаб олиб альманахни тузадилар. Ҳозиргача студентларнинг 100дан ортиқ асари комиссияга топширилди. Альманах китоби яқинлашиб келаётган институт тўйига муносиб совғадир.

М. ИМОМОВ.

БИР ЎЙИНДА 16 ТЎП

ФУТБОЛ

Мамлакат биринчилиги учун «А» класси биринчи лигасида қатнашаётган командалар энди бештадан ўйин, иккинчи лига қатнашчилари эса биринчи давра матчларининг ярмини ўтказишган бўлса, Ўзбекистон чемпионати қатнашчилари биринчи даврани якунладилар. Бу йил аввалги йилларга қараганда стартга бир мунча кўпроқ — 28 та команда чиқди. Командалар учта кичик группачаларга бўлинган. 28 команданинг 11 таси областимиз вакилларидир.

Биринчи давра учрашувларидан қандай хулоса чиқариш мумкин? Тошкентнинг «Сокол» командаси аввалги йиллардагидек чиройли ва ажойиб ўйини билан ишқибозларни хурсанд этмоқда. Шуниси қувончлики, бу команда ҳужумчилари ҳар сафар майдондан тўп киритмай чиқиб кетмайдилар. Ғалабани тўла таъминлаганларида ҳам ҳужумни сусайтирмайдилар. Марғилоннинг «Меҳнат» командасини 10:1, Избоскан районининг «Пахтакор» футболчиларини 10:0, Москва район (Андижон области) «Пахтакор» коллективини 6:0 ва Наманган спартакчиларини 6:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, рақиб дарвозасига тўп киритишда биринчи даврани рекорд натижа билан якунладилар. Тўплар айирмаси 46:5. Очколар тўплашда ҳам бу коллектив бошқаларга ўрнак бўла олади. 9 учрашувда саккиз ғалаба ва бир дуранг 18 имкониятдан 17 очко! 1960 йилдан бери Ўзбекистон чемпиони деган номни бермай келаётган «Сокол» футболчилари бу йил ҳам чемпионликка асосий даъвогардирлар.

«Тошкенткабель» футболчилари эса биринчи кичик группада қатнашиб Термизнинг «Спартак» командаси билан бир хил — 13 тадан очко тўпладилар. Аммо тўплар айирмасига кўра тошкентликлар иккинчи ўринни эгаллаб турибтилар. Иккинчи кичик группада ҳам Тошкент вакиллари — «Восток» командаси пешқадамлик қилмоқда. Бу команда рақиб дарвозасига киритган тўплар фарқига кўра «Сокол»дан кейин умумий иккинчи ўринда бормоқда. Аммо «Восток»нинг битта катта рекордини айтиб ўтиш керак. Бу команда ҳужумчилари Янгиернинг «Целиноград» командаси дарвозасига 90 минут давомида 16 та тўп киритиб ўз дарвозаларидан атиги битта тўп ўтказдилар.

Пойтахтнинг бошқа икки командаси — «Старт» ва Тошкент тўқимачилик комбинати футболчилари турнир жадвалининг ўртасида бормоқдалар.

Иккинчи давра мусобақалари бошланди. Яна саккиз турдан кейин финалчилар аниқланади. Ўз группаларида 1—4-ўринларни эгаллаган коллективлар финал группани ташкил қилиб, Ўзбекистон чемпиони деган ном учун курашни бошлаб юборадилар.

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

26 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 18.20 — **«Марксизм-ленинизм коммунистик партияларнинг халқаро бирлиги ва уюшқоқлиги ҳақида»** (суҳбат).

18.50 — Ўзбекистонда Украина адабиёти ва санъати декадаси. Иван Ле. **Тоғ оралиғи қиссаси** (телевизион театр).

19.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.00 — **Телевизион янгиликлар,** 20.20 — Ўзбекистонда Украина адабиёти ва санъати декадаси. **Шевченко номли Давлат опера ва балет театри артистлари концерти,** концертдан сўнг **А. Корнейчук асарлари экранда.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Қуёш сари йигирма қадам, Уйқудаги шаҳар** (ҳужжатли фильмлар). 18.40 — **Ўзингни ва ўртоқларингни эҳтиёт қил, 20 йилдан сўнг** (илмий-оммабоп фильмлар). 19.20 — Ўзбекистонда Украина адабиёти ва санъати декадаси. **Лилея** (фильм-балет).

ТЕАТР

УКРАИНА АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

26 майда

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — кеч соат 7 яримда СССР халқ артистлари **Б. Руденко** ва **Д. Гнатюк** иштирокида **Риголетто.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — кеч соат 8 да Шевченко номли Киев опера ва балет театри солистлари иштирокида **украин композиторлари асарларидан симфоник концерт.**

ОКРУГ ОФИЦЕРЛАР УЙИДА — кундуз соат 5 ярим ва кеч 8 яримда Украина ССР халқ артистлари **Ю. Тимошенко** ва **Е. Березин** иштирокида **эстрада концерти.**

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ПАРКДА — кеч соат 8 да **Закарпатье халқ хори концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/V да **Қотил,** 27/V да **Биринчи муҳаббат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 26/V да **Икки билагузук,** 27/V да **Гули сиёҳ.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 26/V кеч соат 8 да **Ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистлари концерти.** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фахриддин Умаров, Қундуз Миркаримова, Муҳаммаджон Мирзаев** ва солистлар қатнашади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28, 29/V кеч соат 8 да Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қўшиқ давом этади — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Шикоят дафтарини беринг — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Қуйди-чиқди бўлмайди (кундуз соат 12, 2, 4, кеч 6 ва 9-45 минутда). **Бўрон** (кеч 8 да) — САНЪАТ САРОЙИ.

Стратион қизи — НАВОИЙ номли (кеч соат 10 да).

Унутилган ота-боболар сояси — «МОСКВА» (кундуз соат 4 да).

Қизлик йиллари — «СПУТНИК» (кундуз соат 5 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 яримда бошланади)

Қўшиқ давом этади — КАФАНОВ номли, ТЕЛЬМАН номли.

Шикоят дафтарини беринг — НАВОИЙ номли.

Текширилди, мина йўқ — «ФЕСТИВАЛЬ».

Самолёт соат 9 да жўнайди — «ВАТАН».

Юрагингдан сўра — «1 МАЙ».

Учинчи тайм — «УДАРНИК».

Севги деб — ПУШКИН номли.

Ўрта Осиё темир йўлининг

2-ПАССАЖИР-ВАГОН ДЕПОСИ

пассажир вагонлари проводникларини тайёрлайдиган

1 ойлик курсга

7-10 синф хажмида маълумотли, 18 ёшдан 30 ёшгача бўлган

ХОТИН-ҚИЗЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар ётоқ билан таъминланади.

Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Парфюмерная кўчаси, 8-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. (31-автобуснинг «2-вагон депоси», 6, 51-автобуснинг «Парфюмерная» остановкаси). Телефон 2-60-28 дан 2-60-30 гача, қўшимча телефон 5-3-16, 5-3-25.

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

„ШАХСИЙ МАГАЗИН“

Чуқурсой бозори ёпилди-ю, арининг ини бузилгандек баъзи текинхўр чайқовчилар кўчама-кўча, магазинма-магазин санғиб қолишди. Илгари бир сўмлик молни бозорга олиб бориб, ўн сўмга пуллаган чайқовчи энди пайт пойлаб, магазин тагида «содда» харидор йўлини тўсадиган бўлиб қолди.

— Синглим сизга нима керак? — сўрайди шу ўртада «ов» излаб юрган Мавжуда Баҳромова шаҳар магазинларидан бирига кириб кетаётган аёл йўлини тўсиб.

— Менга аёллар жемпери керак. Нима эди? — ҳайрон бўлиб жавоб беради аёл.

— Барибир бу ердан тополмайсиз, — дейди у ён-атрофига аланглаб паст товуш билан. — хўп десангиз Чилонзор районида «Магазин» бор. Жемпернинг асили ана ўша ерда. Қани юринг, вақт кетмасин...

Баҳромова харидор аёлни магазинга эмас, Самарқанд дарвозадаги 12-уйда яшовчи чайқовчилар «пири» Тўхта Вагапованинг уйига бошлаб келади. Омадни қарангки харидор ҳам кўтара савдо қиладиганлардан чиқиб қолди. Вагапованинг «шахсий магазини» оператив ходимлар томонидан тинтув қилинганда 61 та жунли шарф, 22 та жемпер ва бошқа қимматбаҳо саноат моллари топилди.

Маълум бўлишича Вагапованинг «магазини»ни Аъзам Масалимов деган чайқовчилар хўжаси ана шундай қимматбаҳо буюмлар билан таъминлаб келган. Хўш, у бундай саноат молларини қаердан олиши мумкин? Албатта, унинг шахсий фабрикаси йўқ. Турган гап, Масалимов бирорта эгри қўл савдо ходими билан туз-қатиқ ялашган. У яқин кунларда одил халқ судига ва жамоатчиликка ана шу ҳақда жавоб беради.

Т. ОРТИҚОВ,
милиция капитани.

СТУДЕНТЛАР ХИЗМАТДА

Пойтахтимизнинг Госпитал бозорида қурилган Ленин район пишчеторгига қарашли 7-озиқ-овқат магазини ишга тушди. Магазин асосан гўшт, сабзавот ва балиқдан тайёрланган консервалар билан савдо қилади.

Бу ерда ҳозир савдо техникумини шу йил битирадиган студентлар хизмат қилмоқдалар. Савдо плани ҳар куни 120-130 процентга етказиб адо этиляпти.

Студент сотувчилардан Марғуба Холиқова, Саттор Тўрабоев, Муножат Қосимова, Неъмат Раҳматуллаев, Ҳамид Халилов, Пўлат Зокировлар харидорларга айниқса намунали хизмат кўрсатишмоқда.

И. РУСТАМОВ.

МЕҲНАТКАШЛАР МАМНУН

«Ленинобод», «Победа» колхозларида янги алоқа бўлимлари ишга туширилгач, Оққўрғон районида ҳам яна бир алоқа бўлими фойдаланишга топширилди. «Партия XXII съезди» колхозчилари янги алоқа бўлими хизматидан мамнун. Бу районда 22-алоқа бўлимидир.

Л. БЕКШЕНЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01982. Индекс — 64969. Нашр. № 1768.